บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานนิติการ สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลยางค้อม

ที่ นศ ๘๐๖๐๑/๒๗๓ **วันที่** ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติโครงการให้ความรู้เรื่องวินัยแก่บุคลากรในองค์กร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลยางค้อม

เรื่องเดิม

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐขับเคลื่อนจริยธรรม โดยจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนเรื่องจริยธรรม จัดทำแนวปฏิบัติ Do's & Don'ts เพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสีเทาและเป็นแนวทางในการประพฤติตนทางจริยธรรม และการฝึกอบรมที่มีการสอดแทรกสาระด้านจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐในหลักสูตร หรือกิจกรรมเสริมสร้าง/ส่งเสริมจริยธรรมที่ดำเนินการโดยหน่วยงาน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ นั้น

ข้อเท็จจริง

ข้าพเจ้านายสมพรเอก สังข์กรด ตำแหน่งนิติกรชำนาญการ สังกัดสำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลยางค้อม ซึ่งเป็นคณะทำงานขับเคลื่อนเรื่องจริยธรรม และจัดทำแนวทางการประพฤติตนทางจริยธรรม Do's & Don'ts ได้จัดทำโครงการให้ความรู้เรื่องวินัยแก่บุคลากรในองค์กร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เพื่อเผยแพร่แก่บุคลากรในหน่วยงานโดยจะดำเนินประชาสัมพันธ์บนเวบไซต์และติดบนป้ายประชาสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลยางค้อม

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

เห็นควรอนุมัติและประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทุกคนนำไปประพฤติปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

(นายสมพรเอก สังข์กรด)

นิติกรชำนาญการ

ความเห็นหัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล.....

(นายกฤษณ์ คชชานุโรจน์)

นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ รักษาราชการแทน

หัวหน้าสำนักปลัด

ความเห็นรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล.....

(นางสาวกมลพร มหาชัย)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลยางค้อม

ความเห็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล.....

(นางสาวกมลพร มหาชัย)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รักษาราชการแทน

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลยางค้อม

คำสั่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลยางค้อม.....

(นายชัยสิทธิ์ จงจิตต์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลยางค้อม

โครงการให้ความรู้เรื่องวินัยแก่บุคลากรในองค์กร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗

๑. การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ระยะเวลาการสอบสวน #และผลของการไม่สรุปพยานหลักฐาน*** "ผู้ถูกกล่าวหาเป็นปลัด อบต. #จึงเป็นกรณีมีความจำเป็นที่จะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจากพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการฝ่ายพลเรือน สังกัดอื่น #ส่วนระยะเวลาในการสอบสวนที่กำหนดในประกาศ ก.จังหวัด ไม่ใช่ระยะเวลาบังคับตายตัวว่าจะต้องดำเนินการแต่ละขั้นตอนตามที่กำหนด #เป็นแต่เพียงระยะเวลาเร่งรัด แต่เมื่อข้อเท็จจริงตามแบบ สว.๖ #ปรากฏว่าคณะกรรมการสอบสวนได้มีการประชุมตามที่กฎหมายกำหนด แม้จะไม่ปรากฏรายงานการประชุมก็ถือได้ว่าได้มีการดำเนินการแล้ว แต่เมื่อพิจารณาตามแบบ สว.๓ #ไม่ปรากฏการสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และ คณะกรรมการ ไม่ได้เรียก ผู้ถูกกล่าวหา มารับแจ้งแบบ สว.๓ เพียงแต่นำไปให้ ผู้ถูกกล่าวหา ลงลายมือชื่อ ถือได้ว่าคณะกรรมการสอบสวน #ไม่ได้ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหา ได้รับทราบข้อเท็จจริงและชี้แจงนำสืบแก้ข้อกล่าวหาอย่างเพียงพอ #จึงเป็นการไม่ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการอันเป็นสาระสำคัญ ตามที่กฎหมายกำหนด มีผลให้คำสั่งลงโทษทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย" คำพิพากษาที่ อ.๒๑๐/๒๕๕๒

๒. ผู้ใดเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ถือว่าผิดวินัยประพฤติชั่วร้ายแรง ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงและเสนอ ก.จังหวัด ให้ออกจากราชการระหว่างสอบสวน (ตามหนังสือ ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๗๓๓ ลว. ๑๒ พ.ค. ๒๕๔๖ #หมายเหตุให้ดูประกอบข้อ ๑๔ ของหลักเกณฑ์ให้ออกฯ ประกอบด้วย) ถ้าพนักงานส่วนท้องถิ่น ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยตาม ๑. #เป็นผู้เสพยาเสพติดและได้พ้นสภาพการใช้ยาเสพติดตามเงื่อนไขมติ ครม. แล้ว ก.จังหวัด ย่อมนำมติ ครม.ที่ให้โอกาสผู้เสพยาเสพติดฯ ตามหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๓๘ ลว. ๒๘ ก.พ. ๒๕๕๐ มาประกอบการพิจารณากำหนดโทษทางวินัยได้ (#ตามหนังสือ ที่ มท ๐๘๐๙.๖/๑๒๑ ลว. ๑๑ เม.ย. ๒๕๕๙) ให้นำมติ ครม. ที่ให้โอกาสผู้เสพยาเสพติดฯ ตามหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๓๘ ลว. ๒๘ ก.พ. ๒๕๕๐ มาใช้กับพนักงานส่วนท้องถิ่นด้วย (#ตามหนังสือ ที่ มท ๐๘๐๙.๖/ว. ๓๕ ลว. ๑๐ พ.ค. ๒๕๕๙) รวมแนวทางการดำเนินการทางวินัยกรณีพนักงานส่วนท้องถิ่นเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๓. ฝ่ายปกครองเข้าตรวจสอบสารเสพติดเจ้าหน้าที่ อบต.พนักงานจ้างทั่วไปมีผลใช้สารเสพติด อำเภอมีหนังสือลับแจ้งผลมาให้ดำเนินการต่อไป อปท.ต้องดำเนินการอย่างไรต่อไป ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการวินัยหรือไม่
ตอบ แนวปฏิบัติ ๑. ข้าราชการท้องถิ่น พนักงานจ้าง ลูกจ้างของ อปท.เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งในฐานะผู้ผลิต ผู้ค้า (จำหน่าย) ผู้เสพ ผู้ติดยา หรือแม้แต่เป็นผู้ประกันตัวในคดียาเสพติด นายกฯ ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง แล้วเสนอขอความเห็นชอบไปยัง ก.จังหวัดเพื่อให้ออกจากราชการไว้ก่อน (ทุกราย) (ว ๗๓๓) ๒. สำหรับผู้เสพยาหรือผู้ติดยาที่พ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติดโดยมีหนังสือรับรองจากสถานบำบัดแล้ว (ในวันพิจารณา) ต้องให้โอกาสผู้นั้นในการทำงานต่อไป จะสั่งลงโทษปลด/ไล่ออกไม่ได้ (ว ๓๕) ดังนั้น ๑. นายกฯ ต้องออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ๒. รายงานคำสั่งดังกล่าวเพื่อขอความเห็นชอบให้ออกจากราชการไว้ก่อนไปยัง ก.จังหวัดเพื่อมีมติเห็นชอบ ๓. ออกคำสั่งให้ออกตามมติ กรรมการทำการสอบสวนต่อไป
อ้างอิง : ๑. หนังสือสำนักงาน ก.อบต., ก.ท. และ ก.จ.ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๗๓๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๖
๒. หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๖/ว ๓๕ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙

๔. กรณีได้รับแจ้งมติ ก.อบต.ไล่ออก พนง.อบต...ตามการชี้มูลร้ายแรงทุจริต เป็นหนังสือ ลับ จัดส่งมาทางไปรษณีย์ ลงทะเบียน โดยธุรการลงชื่อรับเมื่อวันที่ ๒๒ ธ.ค. ๖๕ โดย ก.อบต. แจ้งว่าให้ อบต...ออกคำสั่งไล่ออกและแจ้งผู้อยู่ภายใต้คำสั่งรับทราบและจัดส่งให้ ก.อบต.ภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งของ ก.อบต.
๑. การนับวันต้องนับตั้งแต่วันที่ ๒๒ ที่ธุรการลงรับหนังสือกับทางไปรษณีย์ หรือนับวันที่นายกลงชื่อรับทราบจากการเสนอหนังสือ ๒. การกำหนดวันให้ออก ถ้านายกมีเหตุผลเกี่ยวกับการให้ส่งมอบงานในภารกิจสำคัญที่ค้าง

โดยกำหนดวันออก ๑ ก.พ ๖๖ แบบนี้จะถือว่ายังเป็นไปตามประกาศหลักเกณฑ์การให้ออก หรือไม่ ถ้าไม่จำต้องสั่ง วันที่ ๑ ม.ค. ๖๖ **ตอบ** ๑. การนับระยะเวลา..เริ่มต้น ให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มนับระยะเวลา (ข้อ ๘๓) ซึ่งเอกสารดังกล่าวต้องมีการประทับตรารับหนังสือ ตามแบบที่ ๑๒ (ข้อ ๓๗) กรณีนี้เมื่อหน่วยงานทางธุรการประทับตรารับหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๕ จึงต้องนับวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๕ (วันถัด) เป็น ๑ ๒. การสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ห้ามมิให้สั่งไล่ออกย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่..(ข้อ ๓๓) และการออกคำสั่งทางปกครอง (ไล่ออก) เจ้าหน้าที่อาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ได้เท่าที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย (ม.๓๙ ว ๑) มิใช่อ้างภารกิจสำคัญอันเป็นวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งตามปกติแล้วคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ มักใช้คำว่า "ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป สั่ง ณ วันที่.." เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นอีกได้ อ้างอิง : ๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๘๓ ข้อ ๘๖ วรรคสอง (๒) ๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ ข้อ ๓๗ ๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๓๓ วรรคหนึ่ง ๔. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ มาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง
๕. กรณี ผู้อำนวยการกองคลัง ยืมเงิน รองปลัด โดยทำสัญญากู้ยืมกันตามกฎหมาย ต่อมามีการทวงถามกันหลายต่อหลายครั้งแต่ก็ยังเพิกเฉย และเจ้าหนี้ได้ฟ้องทางแพ่งโดยได้ทำยอมความกันที่ศาลโดยให้ลูกหนี้ชำระภายใน ๓๐ วัน นับแต่มีคำพิพากษาพร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๑๕/ปี (ครบกำหนด ๒๖ ก.พ.๖๕) จนถึงปัจจุบันลูกหนี้ยังไม่ชำระหนี้ดังกล่าว เจ้าหนี้ได้ทำหนังสือทวงถามแต่ก็เงียบ จึงทำหนังสือไปถึงผู้บังคับบัญชาเพื่อให้ดำเนินการทางวินัย อยากทราบว่ากรณีดังกล่าวนี้ สามารถดำเนินการทางวินัยกับ ผอ.คลัง (ลูกนี้ตามคำพิพากษา) ได้อย่างไรบ้าง และโทษสถานใด ขอบพระคุณครับ

ตอบ "เป็นหนี้ ต้องชำระ !!" หลักการ ๑. ข้าราชการท้องถิ่นต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสียโดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าประพฤติชั่ว (ข้อ ๒๓ ว ๑) ๒. เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหา หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการท้องถิ่นผู้ใดกระทำผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้นายกฯ รีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ (ข้อ ๒๔ ว ๕) ตัวอย่าง (๑) ข้าราชการทำสัญญากู้ยืมเงินบุคคลอื่น ๖,๐๐๐ บาท แล้วไม่ชำระคืน เมื่อผู้บังคับบัญชาสั่งให้ชำระ ก็ไม่ยอมชำระ จนถูกดำเนินคดีอาญา พี่สาวต้องนำเงินมาชำระแทน ผิดวินัยฐานประพฤติชั่ว ลงโทษภาคทัณฑ์ (๒) ข้าราชการกู้ยืมเงินผู้อื่น จำนวน ๑๒๖,๐๐๐ บาท แล้วไม่ชำระคืน จนมีคำพิพากษาให้ชำระ แต่ไม่ปฏิบัติตาม ผิดวินัยฐานประพฤติชั่ว ลงโทษตัดเงินเดือน จำนวน ๕ % เป็นเวลา ๓ เดือน ดังนั้น ๑. หลังจากมีการทำหนังสือร้องเรียนถึงผู้บังคับบัญชา (นายกฯ) ของ ผู้นั้นแล้ว ควรขอทราบผลเป็นระยะ ๆ ถ้าไม่มีความคืบหน้า เป็นกรณีผู้บังคับบัญชาละเลยหรือไม่สุจริต ให้ถือว่านายกฯ ไม่ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ (ข้อ ๒๔ ว ๑๒) ให้ร้องเรียนไปยังผู้กำกับดูแล (นอภ./ผวจ.) ของผู้นั้นเพื่อดำเนินการต่อไป
กรณีนายกฯ ได้รับหนังสือร้องเรียนดังกล่าว ต้องรีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น (สอบข้อเท็จจริง) ว่ามีมูลกระทำผิดวินัยหรือไม่ (ข้อ ๒๔ ว ๕) ถ้าพบว่ามีมูลความจริง ต้องดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ ว ๑๐) โดยตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ข้อ ๒๖ ว ๕) หรือแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อ ๒๖ ว ๖)
๒. การกู้ยืมเงินกันเป็นความแพ่ง เมื่อมีการผิดนัดชำระหนี้ต้องพึ่งอำนาจศาลยุติธรรมเพื่อบังคับชำระหนี้แต่เมื่อลูกหนี้ซึ่งเป็นข้าราชการไม่ชำระหนี้ แม้ศาลจะมีคำพิพากษาแล้วก็ตาม ถือว่ากระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว หากข้อเท็จจริงมีเพียงเท่านี้ ต้องถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาค/ตัด/ลด) แต่ถ้ามีพฤติการณ์

เพิ่มเติมในทางที่เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงอาจเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อ ๒๓ ว ๒) ได้ อ้างอิง : หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ข้อ ๒๔ วรรคห้า วรรคสิบ และวรรคสิบสอง ข้อ ๒๖ วรรคห้า และวรรคหก

๖. คณะกรรมการละเมิด ที่ อปท. แต่งตั้งเบิกค่าตอบแทนหรือเบี้ยประชุมได้หรือไม่

ตอบ ๑. คกก.ที่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมตามนัย ม.๕ ของ พ.ร.ฎ.เบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ หมายความว่าคกก.ที่ได้รับแต่งตั้งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย..โดย ครม...ฯ เช่น คกก.พิจารณาตำแหน่งทางวิชาการเป็นการแต่งตั้งตาม ม. ๑๗(๑๔) แห่ง พ.ร.บ.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลฯ จึงมีสิทธิได้รับเบี้ยประชุม(#เรื่องเสร็จที่ ๔๘๓/๒๕๕๐) หรือกรณี คกก.สอบสวนวินัย* ตามนัย ม. ๙๘ ว.๒ แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการครูฯ (#กค.๐๔๐๖.๔/๑๐๓๗๗ ลว.๒ เม.ย. ๒๕๕๓) ๒. ในส่วนของ คกก.ละเมิด นั้น #กรมบัญชีกลางเคยพิจารณาว่า คกก.ละเมิดเป็น คกก.ที่แต่งตั้งตามระเบียบ นร.ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งเป็นระเบียบที่ ครม. เห็นชอบ ถือว่า คกก.ละเมิด เป็น คกก. ที่แต่งตั้งโดย ครม.(?) จึงมีสิทธิได้รับเบี้ยประชุม (#กค ๐๔๐๖.๔/ว ๓๒๒ ลว. ๒๔ ก.ย. ๒๕๕๑) และ สถ. แจ้งเวียนหนังสือของกรมบัญชีกลางดังกล่าว (#มท ๐๘๐๓/ว ๒๐๙๕ ลว. ๒ ต.ค. ๒๕๕๑) ๓. จากนั้นคณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่า คกก.ละเมิด ที่ ผวจ. แต่งตั้ง มิใช่ คกก.ที่แต่งตั้งตามกฎหมาย จึงไม่ใช่ คกก. ตามนัยมาตรา ๕ ของ พ.ร.ฎ.ดังกล่าว จึงไม่มีสิทธิเบิกเบี้ยประชุม (#เรื่องเสร็จที่ ๑๑๐/๒๕๕๓) ซึ่งปกติแล้วหน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติเป็นไปตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๘ ก.พ. ๒๔๘๒ และส่วนราชการต้องกำชับให้ข้าราชการปฏิบัติตามมติ ครม.โดยเคร่งครัด หากไม่สามารถปฏิบัติได้ให้ขอทบทวน และหากฝืนให้พิจารณาโทษทางวินัยทุกราย (#มติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๔ พ.ย. ๒๕๓๑) พนักงานส่วนท้องถิ่นต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย...มติ ครม. ..(#มฐ.วินัยฯ ข้อ ๑๐) ๔. หลังจากนั้นกระทรวงการคลัง ได้กำหนดให้ คกก.ละเมิด เป็น คกก.ที่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุม (#ด่วนที่สุด กค ๐๔๐๖.๔/ว ๓๘ ลว. ๒๘ เม.ย. ๒๕๕๘) ๕. ในที่สุดกระทรวงมหาดไทย ตอบข้อหารือเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าเบี้ยประชุม คกก.ละเมิด กรณี อบจ. แต่งตั้ง สรุปได้ว่า เมื่อยังไม่มีระเบียบ มท. ในเรื่องดังกล่าว อบจ. จึงสามารถเบิกจ่ายค่าตอบแทน คกก.ละเมิด ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ ด่วนที่สุด กค ๐๔๐๖.๔/ว ๓๘ ลว. ๒๘ เม.ย. ๒๕๕๘ โดยอนุโลม ตามระเบียบ มท. ว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ (#ด่วนที่สุด มท ๐๘๐๔.๔/ว ๒๑๕๘ ลว. ๒๐ เม.ย. ๒๕๕๙)

๗. การหยุดปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่นต้องทำเป็นคำสั่งหรือไม่

ตอบ ๑. การหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๘๑ แห่ง พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ #มีเจตนารมณ์เพื่อหยุดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นภายหลัง กรณีศาลอาญาคดีทุจริตฯ ประทับรับฟ้องผู้บริหารท้องถิ่น ในเรื่องที่ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดตามขอบอำนาจเกี่ยวกับการกระทำความผิดวาระที่ผ่านมา #แม้ปัจจุบันจะดำรงตำแหน่งวาระใหม่ ก็ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่โดยผลของตามมาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๘๑ ๒. เมื่อการหยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นไปโดยผลของกฎหมาย ผู้กำกับดูแลจึงไม่ต้องออกคำสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ แต่ต้องกำกับดูแลให้มีการหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด #เรื่องเสร็จที่ ๑๔๘๖/๒๕๖๕

๘. กรณี ก จังหวัดมีมติให้แก้ไข เปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือน ตามข้อ ๘๔ วรรคสี่ เช่นนี้ต้องยกเลิกคำสั่งเดิม แล้วออกคำสั่งใหม่ หรือแก้ไขคำสั่งเดิม โดยใช้เลข วันเดือนปี ในคำสั่งเดิม

ตอบ "ไม่ปรากฏว่า ก.จังหวัดให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือน เพราะเหตุใด ? จึงมี ๒ แนว คือ คำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอน และวิธีการอันเป็นสาระสำคัญ หรือ ๒. เปลี่ยนแปลงโทษจากเดิม" หลักการ ๑. เมื่อ ก.จังหวัดพิจารณา..และมีมติเป็นประการใด ให้นายกฯ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

(ข้อ ๘๗ ว ๔) ๒. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความในคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษ ให้ทำเป็นคำสั่งมีสาระสำคัญแสดงเลขที่ และวัน เดือน ปี ที่ออกคำสั่งเดิม ข้อความตอนที่แก้ไขเปลี่ยนแปลง และข้อความที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงแล้ว [ข้อ ๘๖ ว ๒ (๙)] ๓. คำสั่งเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ตามมติ ก.จังหวัด (ข้อ ๘๗ ว ๔) ให้ทำคำสั่งดังกล่าวตามแบบ ลท.๕ [ข้อ ๘๖ ว ๒ (๖)] **ดังนั้น** ๑. กรณี ก.จังหวัดให้เปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งลงโทษเดิมที่ไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญ นายกฯ ต้องออกคำสั่งใหม่อีก ๑ คำสั่ง ระบุวันที่ออกคำสั่งใหม่ให้เป็นปัจจุบัน โดยเท้าความถึงคำสั่งเดิม และแสดงเหตุในการเปลี่ยนแปลงแก้ไขไว้ด้วย ๒. ถ้าใช้เลขที่คำสั่งลงโทษเดิม และวัน เดือน ปี เดิม อาจเป็นความผิดฐานปลอมเอกสารราชการ (ม.๒๖๕) และฐานใช้เอกสารปลอม (ม.๒๖๘ ว ๑) ได้ ๓. หากเป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงโทษ (เพิ่ม/ลด/งด/ยก) ตามมติ ก.จังหวัด (ข้อ ๘๗ ว ๔) ต้องทำคำสั่งดังกล่าวตามแบบ ลท.๕ โดยออกคำสั่งใหม่ (เพิ่ม/ลด/งด/ยก) อีก ๑ คำสั่ง และเท้าความถึงคำสั่งเดิมในสาระสำคัญ มติ ก.จังหวัดที่ให้เปลี่ยนแปลงโทษ แจ้งสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ (ย้อนหลังไปถึงวันที่คำสั่งลงโทษเดิมใช้บังคับ) เป็นต้นไป สั่ง ณ วันที่ เดือน พ.ศ. (ปัจจุบัน)

อ้างอิง : ๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๘๔ วรรคสี่ ข้อ ๘๖ วรรคสอง (๖) และ (๙) ข้อ ๘๗ วรรคสี่ ๒. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๕ มาตรา ๒๖๘ วรรคหนึ่ง

๙. ในกรณีที่ ปปช. ชี้มูลความผิดฐานทุจริตโดยให้ท้องถิ่นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ก.จังหวัดส่งเรื่องมาที่อำเภอ อำเภอส่งมาให้ อบต.N ปลัด G กระทำความผิดฐานทุจริตร่วมเป็นคณะกรรมการไม่อนุมัติเงินโบนัสให้แก่พนักงานที่มีสิทธิจะได้รับตามระเบียบ เหตุเกิดที่ อบต.N ปี ๕๗ ต่อมาปี๖๓ ปลัด G ได้โอนย้ายไปอยู่เทศบาล K และเทศบาล K ได้รับหนังสือสำนวนที่ ปปช. ชี้มูลความผิดฐานทุจริตของปลัด G แล้ว เทศบาล K ได้ดำเนินการขอยืมตัวปลัดจาก อปท เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อแต่งตั้งถอดถอนปลัด G แต่ดำเนินการไม่สำเร็จ เพราะปลัด G ทำหนังสือขอคัดค้านการแต่งตั้งคณะกรรมการเนื่องจากเคยมีเหตุทะเลาะกันมาก่อน และคณะกรรมการก็มีหนังสือตอบรับว่าเคยมีเรื่องทะเลาะกันจริงและปฏิเสธการเป็นคณะกรรมการ ต่อมาปี ๖๕ ปลัด G ได้ย้ายมาอยู่ที่ เทศบาลT จึงอยากทราบว่า เทศบาลT ต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการอีกหรือไม่ หรือ เป็นอำนาจของนายกฯที่สามารถสั่งไล่ออกได้หรือไม่

ตอบ "ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ ไม่ต้องตั้งกรรมการสอบวินัย" หลักการ ๑. เมื่อนายกฯ ได้รับสำนวนการไต่สวนจากคณะกรรมการ ป.ป.ช.แล้ว ให้พิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่ ป.ป.ช.ชี้มูล โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก ให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของ ป.ป.ช.เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัย (ม.๙๘ ว ๑) ๒. กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช.พิจารณาเห็นว่ามิใช่เป็นความผิดร้ายแรง หรือมิได้อยู่ในหน้าที่และอำนาจ ป.ป.ช.จะส่งเรื่องให้นายกฯ ดำเนินการทางวินัยไปตามหน้าที่และอำนาจก็ได้ (ม.๖๔) ๓. หากคณะกรรมการ ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดทางวินัยฐานอื่น (ไม่มีฐานทุจริตหรือความผิดที่เกี่ยวข้องกันรวมอยู่ด้วย) นายกฯ ต้องแต่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย (ข้อ ๒๖ ว ๕,๖) ตามหน้าที่และอำนาจ (คกก. ๑๓๒๐/๒๕๖๓) ๔. การออกคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนวินัย เป็นอำนาจนายกฯ (ม.๑๕ ว ๑) สังกัดปัจจุบัน (เทียบเคียงข้อ ๘๕ ว ๑) **ข้อสังเกต** ๑. คำว่า "ส่งเรื่อง" ให้ดำเนินการทางวินัยไปตามหน้าที่และอำนาจ มาจากมาตรา ๖๔ นายกฯ ต้องดำเนินการทางวินัยให้เป็นไปตามนั้น ด้วยการตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย ๒. คำว่า "ชี้มูล" ความผิดทางวินัย เกิดจากมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๙๑ (๒) หากชี้มูลฐานทุจริตต่อหน้าที่ นายกฯ ไม่ต้องตั้งกรรมการ สอบสวนทางวินัยอีก ให้ใช้สำนวนของ ป.ป.ช.เป็นสำนวนการสอบสวนวินัยโดยลงความเห็น [ข้อ ๗๗ ว ๑ (๒)] ให้ไล่ออก (ว ๒๓๔) แล้วส่งเรื่องขอความเห็นชอบไปยัง ก.จังหวัด (ข้อ ๘๕ ว ๑) ถ้า ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดทางวินัยฐานอื่น (ไม่มีฐานทุจริตหรือความผิดที่เกี่ยวข้องกันรวมอยู่ด้วย) นายกฯ ต้องตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย (คกก. ๑๓๒๐/๒๕๖๓) ต่อไป ๓. หากจำต้องตั้งกรรมการสอบสวนวินัย กรณีนี้สังกัดเดิมเพียงแต่เตรียมการออกคำสั่งเท่านั้น เมื่อออกยังไม่ได้ย้อมเป็นอำนาจของสังกัดปัจจุบัน ๔. ตรวจสอบ

ให้ชัดเจนว่า เป็นกรณีใด เพื่อป้องกันความผิดพลาด อ้างอิง : ๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ มาตรา ๖๔ มาตรา ๙๑ (๒) มาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง ๒. บันทึกความเห็นสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๓๒๐/๒๕๖๓ ๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข ในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๒๖ วรรคห้า และวรรคหก ข้อ ๗๗ วรรคหนึ่ง (๒) ข้อ ๘๕ วรรคหนึ่ง ๔. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ๕. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง

๑๐. กรณีพนักงานเทศบาลแห่งที่ ๑ ถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัย กรรมการสอบสวนวินัยดำเนินการสอบสวน แล้วมีความเห็นให้ลงโทษภาคทัณฑ์ นายกฯ แห่งที่ ๑ เห็นว่ามีเหตุอันควรลดหย่อนโทษและได้ว่ากล่าวตักเตือน เป็นหนังสือ ต่อมาพนักงานเทศบาลได้โอนย้ายข้ามจังหวัด คณะกรรมการสอบสวนวินัยจึงส่งเรื่องและสำนวน การสอบสวนไปให้ต้นสังกัดเทศบาลแห่งที่ ๒ ดำเนินการต่อคณะกรรมการสอบวินัยทำการสอบสวนมีความเห็น ให้ว่ากล่าวตักเตือน จึงทำหนังสือว่ากล่าวตักเตือนและรายงานผลการดำเนินการทางวินัย ให้ ก.เทศบาลแห่งที่ ๒ พิจารณา อยู่ในระหว่างดำเนินการของ ก.เทศบาล แห่งที่ ๒ ต่อมาพนักงานเทศบาลได้ย้ายไปสังกัด อบจ.แห่งที่ ๓ หาก ปรากฏว่าเทศบาลแห่งที่ ๑ ได้ติดตามผลการดำเนินการทางวินัยอย่างต่อเนื่อง จึงพบปัญหาว่าจะส่งเรื่องเข้า ก.จังหวัด สังกัดแห่งที่ ๓ หรือ รอให้ ก.เทศบาลแห่งที่ ๒ พิจารณาเรื่องวินัยจนแล้วเสร็จต่อไป มีข้อสังเกตว่า คณะกรรมการ สอบสวนเทศบาลแห่งที่ ๑ ได้ดำเนินการสอบสวนสิ้นสุดแล้วได้รายงานสำนวน มาให้ ต้นสังกัดแห่งที่ ๒ ดำเนินการ ต่อและได้ทำหนังสือว่ากล่าวตักเตือน ต่อมารายงานการดำเนินการทางวินัยต่อ ก.เทศบาลแห่งที่ ๒ แล้ว การที่ พนักงานเทศบาลดังกล่าวโอนย้ายมาสังกัด อบจ. แล้ว เทศบาลแห่งที่ ๒ จะส่งสำนวนมาให้เข้า ก.จังหวัดแห่งที่ ๓ ได้อย่างไร เหตุใดไม่ให้รายงานผลการดำเนินการทางวินัยแล้วจบเรื่องที่ ก.เทศบาลแห่งที่ ๒

ตอบ "โอน..จนสับสน !!" ๑. เมื่อนายกฯ แห่งที่ ๑ สั่งสำนวน [ข้อ ๗๗ ว ๑ (๑)] โดยว่ากล่าวตักเตือนเป็น หนังสือ (ข้อ ๘๔ ว ๒) แล้ว เหตุใดไม่รายงานไปยัง ก.ท.จ.เพื่อพิจารณา (ข้อ ๘๗ ว ๑) แต่กลับให้คณะกรรมการ สอบสวนซึ่งหมดหน้าที่แล้วส่งเรื่องให้นายกฯ แห่งที่ ๒ ที่ไม่มีอำนาจสอบสวนในเรื่องเดียวกันซ้ำ (ข้อ ๗๖ ว ๔) สอบสวนอีก ๒. ถ้าผู้นั้นโอน (ย้าย) ระหว่างการสอบสวน นายกฯ แห่งที่ ๑ ต้องตรวจสอบความถูกต้องของสำนวน โดยไม่ต้องทำความเห็น แล้วส่งเรื่องให้นายกฯ แห่งที่ ๒ ตรวจสอบอีกครั้งก่อนสั่งสำนวนโดยว่ากล่าวตักเตือน เป็นหนังสือ (ข้อ ๗๔) และรายงานการดำเนินการทางวินัยไปยัง ก.ท.จ.เพื่อพิจารณา (ข้อ ๘๗ ว ๑) (อาจเป็นกรณีนี้) ๓. หากปัจจุบัน ก.ท.จ.ยังไม่พิจารณา ย่อมเป็นหน้าที่และอำนาจของ ก.จ.จ.ต้องพิจารณา (เทียบเคียงข้อ ๘๕ ว ๑) ให้เสร็จสิ้นไป ๔. ถ้าข้อมูลสมบูรณ์ คำตอบจะชัดเจนยิ่งขึ้น อ้างอิง : หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๗๖ วรรคสี่ ข้อ ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) ข้อ ๘๔ วรรคสอง ข้อ ๘๕ วรรคหนึ่ง ข้อ ๘๗ วรรคหนึ่ง

๑๑. พนักงานเทศบาลไม่มาปฏิบัติงานในช่วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔ - พฤษภาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๑๓ วัน ต่อมาในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๕ พนักงานเทศบาลคนดังกล่าวได้ยื่นใบลาป่วย ๑๓ ใบ และผอ.กอง ได้อนุมัติใบลาป่วยทั้ง ๑๓ ใบ แต่บันทึกในใบลาว่า ลาไม่เป็นไปตามระเบียบ และนายกฯ พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมสอบข้อเท็จจริง คณะกรรมสอบข้อเท็จจริง เสนอผลการสอบสวนว่าเป็นการกระทำผิดเล็กน้อย (ไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน ของทางราชการ) ให้ว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือ นายกเห็นชอบตามคณะกรรมการ กรณีนี้ต้องรายงาน ก.จังหวัดหรือไม่

ตอบ ๑. การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น (การสอบข้อเท็จจริง) หากกรรมการสอบข้อเท็จจริงได้ ๑. แจ้ง ข้อกล่าวหา ๒. สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ๓. ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหา (ข้อ ๒๖ ว ๑) แล้ว นายกฯ จะพิจารณาและสั่งการ (ว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือ) ลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาค/ตัด/ลด) ตามข้อ ๘๔ โดยไม่ตั้งกรรมการสอบวินัยอย่างไม่ร้ายแรงอีกก็ได้ (ข้อ ๒๖ ว ๔) ๒. ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือก็ได้ (ข้อ ๘๔ ว ๒) ๓. เมื่อนายกฯ ได้ดำเนินการทางวินัยโดยสั่งลงโทษหรืองดโทษตามข้อ ๘๔ หรือสั่งยุติเรื่องแก่

ข้าราชการท้องถิ่นผู้ใดแล้ว ให้รายงานไปยัง ก.จังหวัดเพื่อ..พิจารณามีมติ (ข้อ ๘๗ ว ๑) ดังนั้น กรณีนี้เมื่อมีการตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงแสวงหามูลความผิดเพื่อดำเนินการทางวินัย แต่ถ้าคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงได้แจ้งข้อกล่าวหา สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และให้โอกาสชี้แจงหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาแล้ว นายกฯ จะพิจารณาสั่งการ [ข้อ ๗๗ ว ๑ (๑)] (ว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือ) ลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาค/ตัด/ลด) โดยไม่ต้องตั้งกรรมการสอบวินัยอย่างไม่ร้ายแรงอีก เมื่อนายกฯ ได้สั่งงดโทษทางวินัยโดยว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือแล้ว ต้องรายงาน ก.จังหวัดเพื่อพิจารณาต่อไป **หมายเหตุ** มีการว่ากล่าวตักเตือนอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นสามารถกระทำได้ นั่นคือ การว่ากล่าวตักเตือนทางบริหาร เป็นกรณีที่ไม่มีการตั้งเรื่องกล่าวหา เพียงแต่ผู้บังคับบัญชาต้องการให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาพึงระมัดระวังสังวรในราชการมากขึ้น จึงว่ากล่าวตักเตือนด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือ กรณีเช่นนี้ไม่ต้องรายงาน ก.จังหวัด อ้างอิง : หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๒๔ วรรคห้า และวรรคแปด ข้อ ๒๖ วรรคหนึ่ง และวรรคสี่ ข้อ ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) ข้อ ๘๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ข้อ ๘๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสี่

๑๒. กรณีไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ การให้พนักงานจ้างตามภารกิจได้รับเงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราว ปีงบประมาณที่ผ่านมา จะมีความผิดทางวินัยหรือไม่ หากยังมิได้ดำเนินการแก้ไข เบิกจ่ายให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันฯ จะเกิดปัญหาตามมาอย่างไร **ตอบ** "ผิดวินัยแล้วไม่รีบแก้ไข อาจผิดทางละเมิดได้..!!" ๑. ข้าราชการท้องถิ่นต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายของรัฐบาลโดยไม่ให้เสียหายแก่ราชการ (ข้อ ๑๐ ว ๑) การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อ ๑๐ ว ๒) ๒. เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการท้องถิ่นผู้ใดกระทำผิดวินัยโดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้นายกฯ ดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ ว ๔) ๓. กรณีนายกฯ ละเลยไม่ดำเนินการทางวินัย หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวโดยไม่สุจริต ให้ถือว่าไม่ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ (ข้อ ๒๔ ว ๑๒) ๔. กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ถ้าได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง (ม.๑๐ ว ๑/ม.๘ ว ๑) ต้องรับผิดทางละเมิด ดังนั้น กรณีดังกล่าวเป็นความผิดสำเร็จ หากนายกฯ ละเลยไม่ดำเนินการทางวินัยทันที หรือดำเนินการโดยไม่สุจริต อาจเป็นเหตุให้ผู้กำกับดูแล (นอภ./ผวจ.) ตรวจสอบได้ สำหรับข้าราชการ เมื่อทราบว่าตนปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยไม่ถูกต้อง ให้รีบดำเนินการแก้ไขเสีย เพราะอาจใช้อ้างเป็นเหตุลดหย่อนโทษทางวินัยได้ อนึ่ง กรณีข้างต้นเป็นการกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ถ้าทราบแล้วไม่รีบดำเนินการแก้ไข อาจเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ซึ่งทำให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดทางละเมิดด้วย อ้างอิง : ๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ข้อ ๒๔ วรรคสี่ และวรรคสิบสอง ข้อ ๒๖ วรรคห้า และวรรคหก ๒. พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง

๑๓. กรณี ปปช. ได้มีคำวินิจฉัยว่าการกระทำของ นาย ป. หัวหน้าสำนักปลัด มีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง โดยได้ส่งสำนวนไต่สวน เอกสารหลักฐาน และคำวินิจฉัยมายัง อบต. เพื่อดำเนินการทางวินัยกับนาย ป. ในฐานความผิดดังกล่าว ตามมาตรา ๙๑ (๒) และมาตรา ๙๘ แห่ง พรบ.ปปช.ปี ๒๕๖๑ ดังนั้น อบต. จะต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย นาย ป. หรือไม่ หรือจะต้องพิจารณาโทษตามฐานความผิดซึ่ง ปปช.ได้มีมติ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอีก โดยถือสำนวนการไต่สวนของ ปปช. เป็นสำนวนสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ใช่หรือไม่

ตอบ แนวปฏิบัติ ๑. คณะกรรมการ ป.ป.ช.มีอำนาจหน้าที่ในการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัย.. เฉพาะความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ..การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.ไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยฐานอื่น จึงเป็นการกระทำที่ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย..ผู้บังคับบัญชาต้องแต่งตั้งกรรมการขึ้นทำการสอบสวน..ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.มีมติ (อ. ๑๐๓๗/๒๕๕๘) ๒. การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดทางวินัยฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบฯ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นเพียงข้อเสนอแนะไปยังผู้บังคับบัญชาเพื่อให้มีการดำเนินการทางวินัยต่อไป (คกก. ๓๔/๒๕๖๓) ๓. มูลความผิดทางวินัยฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๑๙ แห่งประกาศ ก.จังหวัด ไม่ได้เป็นมูลความผิดฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการ ป.ป.ช.ไม่สามารถชี้มูลความผิดทางวินัยในกรณีนี้ได้ และเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.ไม่มีอำนาจชี้มูลฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงดังกล่าวได้ จึงเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องดำเนินการทางวินัยโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยต่อไป (คกก. ๗๘๔/๒๕๖๒) ๔. กระทรวงทบวงกรมใด.. ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็น..เมื่อคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในทางกฎหมายเป็นประการใดแล้ว..โดยปกติให้เป็นตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกานั้น (มติ ครม. ๒/๒๔๘๒) กล่าวคือ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาผูกพันทุกส่วนราชการ (ส่วนกลาง/ส่วนภูมิภาค/ส่วนท้องถิ่น) ที่ต้องปฏิบัติตาม ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง (ข้อ ๖ ว ๒ เดิม/ข้อ ๑๐ ว ๒) และฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง (ข้อ ๑๙ ว ๒ เดิม/ข้อ ๒๓ ว ๒) (ไม่ใช่ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน) นายกฯ จึงต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยต่อไปตามหน้าที่และอำนาจ (ข้อ ๒๔ ว ๔/ข้อ ๒๖ ว ๖) และรายงานให้ ป.ป.ช. ทราบด้วย อ้างอิง : ๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง ๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๙๑ (๒) มาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง ๓. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๑๐๓๗/๒๕๕๘ ๔. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๔/๒๕๖๓ ,๗๘๔/๒๕๖๒ ๕. หนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ น. ๑๑๓๑๐/๒๔๘๒ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๔๘๒ ๖. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๑๐ วรรคสอง (ข้อ ๖ ว ๒ เดิม) ข้อ ๒๓ วรรคสอง (ข้อ ๑๙ ว ๒ เดิม)ข้อ ๒๔ วรรคสี่ ข้อ ๒๖ วรรคหก

๑๔. ในการเพิ่มโทษผู้กระทำผิดกรณีเคยกระทำผิดวินัยมาก่อนนั้น ถ้าหากเป็นการกระทำผิดเรื่องอื่นหรือฐานอื่นจะเพิ่มโทษได้ไหม เช่น นาย ก เคยทำผิดฐานละทิ้งหน้าที่ราชการ ถูกลงโทษภาคทัณฑ์ ต่อมาทำผิดขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา แล้วกรรมการสอบฯลงโทษภาคทัณฑ์ และอาศัยหลักเกณฑ์ข้อไหน

ตอบ การลงโทษทางวินัยข้าราชการท้องถิ่น ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด และมิให้เป็นไปโดยพยาบาท โดยอคติ หรือโดยโทสจริต หรือลงโทษผู้ที่ไม่มีความผิด (ข้อ ๘๖ ว ๑) สำหรับการพิจารณาโทษเป็นดุลพินิจของผู้มีอำนาจโดยแท้ว่า ถ้ามีการกระทำความผิดซ้ำในฐานหรือเรื่องเดียวกันอีก จะนำเอาการกระทำที่ไม่เข็ดหลาบทางอาญา (ม.๑๕๙) มาใช้หรือไม่ เพราะหลักเกณฑ์วินัยมิได้กำหนดไว้ เนื่องจากเป็นการกระทำต่างกรรมต่างวาระ เพียงแต่ต้องลงโทษให้เหมาะสมกับความผิดเท่านั้น ส่วนการกระทำผิดวินัยคนละฐานหรือต่างเรื่องออกไปทั้ง ๑๙ ฐาน หากจะนำเอาการกระทำที่ไม่เข็ดหลาบ (ม.๑๕๙) หรือไม่หลาบจำมาใช้ อาจไม่เหมาะสมกับความผิด จึงต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นกรณีๆ ไป อ้างอิง : ๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวนการลงโทษทางวินัย (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๘๖ วรรคหนึ่ง ๒. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๙ วรรคหนึ่ง มติ ครม. ๒๔ ธ.ค. ๒๕๓๖ ทุจริตควรไล่ออก แต่คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๘๘/๒๕๕๓ ท่านเห็นว่าที่ผู้บังคับบัญชาให้ปลดออกให้ถือเป็นที่สุดเพราะอยู่ในฐานร้ายแรงเหมือนกัน

กรณีศาลยกฟ้องวินัยก็ต้องยุติด้วย อีกประการหนึ่งหากศาลพิพากษาคดีให้ยกฟ้อง วินัยก็ต้องถือเป็นข้อยุติด้วย ส่วนกรณีถ้าศาลรอลงอาญานั้นวินัยต้องเดินต่อลงโทษให้เหมาะสมตามความผิด ถึงวินัยกับอาญามีแนวทางการดำเนินการที่แตกต่างกันก็ตาม ที่สุดแล้วหากศาลยกฟ้องย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาทางวินัยและผู้ต้องหาทางอาญาบริสุทธิ์และสุจริตแล้ว คดีต้องถือเป็นข้อยุติได้เว้นเสียแต่ว่าศาลรอลงอาญาอันนี้วินัยดำเนินการต่อไปเพราะถือว่ายังมีความผิดอยู่ ยังไม่ถือว่าเป็นผู้บริสุทธิ์หรือสุจริต เบื้องต้นใครเจอ ปปช.ชี้มูลความผิดวินัยร้ายแรง ควรทำเรื่องทบทวนตามมาตรา ๙๙ ก่อนเพื่อยืดลมหายใจถึง ปปช.ยกคำร้องก็นานยังมีเวลายื้อชีวิต และไปหาทางสู้ศาลอาญาทุจริต เผื่อศาลยกฟ้องเป็นคุณ จึงนำมาประกอบสู้วินัยให้ยุติเรื่องได้

๑๕. กรณีที่สำนักงาน ป.ป.ช. ส่งเรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ตามมาตรา ๖๔ แห่ง พรบ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐขาดความระเอียดรอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ จนเกิดความเสียหายแก่ทางราชการเป็นเงิน ๔๓,๐๒๑.๔๔ บาท โดยให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการทางวินัยตามอำนาจหน้าที่กับ ช่างควบคุมงาน และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ คำถามดังนี้

๑. ต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงหรือไม่ หรือตั้งคณะกรรมการสอบวินัยได้เลย

๒. ความผิดในลักษณะนี้ลงโทษต่ำกว่าตัดเงินเดือนได้หรือไม่ หรือมีกรณีตัวอย่างหรือไม่

ตอบ ประเด็นมาตรา ๖๔ เกิดบ่อยในระยะนี้ และตอบมาเป็นลำดับ เช่น กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช.พิจารณาเห็นว่ามิใช่เป็นความผิดร้ายแรง หรือมิได้อยู่ในหน้าที่และอำนาจ ป.ป.ช.จะส่งเรื่องให้นายกฯ ดำเนินการทางวินัยไปตามหน้าที่และอำนาจก็ได้ (ม.๖๔).. คำว่า "ให้ดำเนินการทางวินัยไปตามหน้าที่และอำนาจ" เป็นการ "ส่งเรื่อง" ตามมาตรา ๖๔ นายกฯ ต้องดำเนินการทางวินัยให้เป็นไปตามนั้น ด้วยการตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย.." เป็นต้น เพิ่มเติม ๑. กรณีอ้างมาตรา ๖๔ กฎหมาย ป.ป.ช.ปี ๒๕๖๑ นายกฯ ไม่ต้องสอบข้อเท็จจริง (ข้อ ๒๔ ว ๕) ให้ดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ ว ๔) และรายงานผลให้ ป.ป.ช.ทราบ (ม.๖๕ ว ๑)

๒. สถานโทษทางวินัยที่จะลงแก่ผู้ถูกกล่าวหาสามารถลงได้ทุกระดับ (ภาค-ไล่) ขึ้นอยู่กับผลการสอบสวน เมื่อยังไม่มีการสอบสวน จึงไม่อาจวางระดับโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ เพราะการสอบสวนที่ "มีธง" ย่อมไม่ได้ความจริงและยุติธรรม (ข้อ ๒๖ ว ๑) อ้างอิง : ๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ ๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๒๔ วรรคสี่ และวรรคห้า ข้อ ๒๖ วรรคหนึ่ง วรรคห้า และวรรคหก

๑๖. กรณีงานการเจ้าหน้าที่ ทำบันทึกขออนุมัติดำเนินการทางวินัย ส่งเรื่องให้งานนิติการดำเนินการทางวินัยกับพนักงานจ้าง กรณีขาดงานเกิน ๗ วัน แต่ผู้บังคับบัญชามีความเห็นในบันทึกให้ดำเนินการตรวจสอบอีกครั้งเพื่อให้ทราบว่าพนักงานจ้างรายดังกล่าว มีการยื่นหนังสือลาออกหรือไม่ ก่อนดำเนินการทางวินัย ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า พนักงานจ้างได้ยื่นใบลาออกไว้ โดยขอลาออกราชการตั้งแต่วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๕ ซึ่งจากสอบถามเจ้าหน้าที่ผู้รับหนังสือขอลาออกจากราชการเบื้องต้น แจ้งว่า ได้รับหนังสือขอลาออกจากราชการจากพนักงานจ้าง ในวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๕ เป็นวันเดียวกับวันที่ขอลาออก เนื่องจากหนังสือขอลาออกจากราชการไม่ได้ระบุเขียนที่ใด วัน เดือน พ.ศ. ที่เขียน และความประสงค์ขอลาออกจากราชการ ดังนั้นงานการเจ้าหน้าที่จะต้องดำเนินการอย่างไร (ปัจจุบันยังไม่ได้เสนอหนังสือลาออกให้กับนายกฯ พิจารณาอนุญาตให้ลาออก) และสอบถามว่าการดำเนินการกรณียื่นใบลาออกในวันเดียวกับวันที่ลาออกว่าเป็นไปตามระเบียบ/กฎหมายหรือไม่

ตอบ "ลักษณะนี้มีอยู่มาก..ยื่นหนังสือลาออกแล้ว ไม่รอจนกว่าจะได้รับอนุญาต น่าเป็นห่วง..!!"

หลักการ การลาออกต้องยื่นหนังสือขอลาออกต่อนายกฯ ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓๐ วันนับถึงวันลาออก เพื่อให้นายกฯ ออกคำสั่งให้ลาออกโดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัด (ข้อ ๒๔ ว ๑, ๒) กรณียื่นหนังสือขอลาออกน้อยกว่า ๓๐ วัน นายกฯ ต้องอนุญาตให้ยื่นเป็นลายลักษณ์อักษร (เพิ่มเติม) ก่อนที่จะอนุญาตให้ลาออก (ข้อ ๒๕ ว ๓)

ต่อไป เมื่อนายกฯ ได้รับหนังสือขอลาออกแล้ว สามารถยับยั้งการลาออกเพื่อประโยชน์แก่ราชการได้ไม่เกิน ๙๐ วัน (ข้อ ๒๔ ว ๕) แต่จะไม่อนุญาตไม่ได้ (ม.๓๘ ว ๒) เพราะเป็นสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยในการเลือกถิ่นที่อยู่ (ม.๓๘ ว ๑) หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ขอลาออกยื่นใบลาออกแล้วไม่รอให้นายกฯ อนุญาตเสียก่อน อาจเป็นความผิดทางวินัย (ข้อ ๑๐ และ ๑๗) ที่นายกฯ ต้องดำเนินการเป็นอีกส่วนหนึ่งต่างหากจากการลาออก และถ้าต้องรับโทษไล่ออกจะทำให้ขาดคุณสมบัติในการเข้ารับราชการในอนาคตได้ หนังสือขอลาออกที่มิได้ระบุวันขอลาออก ให้ถือวันถัดจากวันครบกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันยื่น เป็นวันขอลาออก (ข้อ ๒๔ ว ๔) ดังนั้น การขอลาออกจากราชการจึงเป็นเรื่องระหว่างผู้ขอลาออกกับผู้มีอำนาจอนุญาต/เห็นชอบ (นายกฯ/ก.จังหวัด) ซึ่งผู้เกี่ยวข้องต้องเสนอหนังสือขอลาออกนั้นต่อนายกฯ เพื่อพิจารณาโดยเร็ว แม้จะล่วงเลยเวลาก็ตาม หาไม่แล้วอาจต้องรับผิดในความล่าช้าได้ อ้างอิง : ๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับพนักงานจ้าง พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๒ ๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๒๔ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสี่ และวรรคห้า ข้อ ๒๕ วรรคสาม ๔. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๗ ๑๗. ข้อเท็จจริง ในเดือน ก.พ. ๒๕๕๙ คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ได้รายงานผลการสอบข้อเท็จจริง พบว่าตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๕๗-สิงหาคม ๒๕๕๘ เจ้าหน้าที่กองคลัง นำส่งเงินรายได้ฝากธนาคารน้อยกว่าที่รับไว้จริง เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ ที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๖ ข้อ ๒๗ และ ข้อ ๓๔ ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เห็นควรดำเนินการทางวินัย และทางละเมิด กับ ผอ.กองคลัง และเจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้ โดยในระหว่างการสอบข้อเท็จจริง อบต.ได้รับเงินค่าน้ำประปาครบแล้ว นิติกร (ตอนนั้น) ได้ลงบันทึกประจำวัน (ไว้เป็นหลักฐาน) ต่อมาเจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้ ได้โอนย้ายสังกัดเทศบาล อบต.จึงได้ส่งเรื่องการดำเนินการทางวินัยให้สังกัดใหม่แล้ว (ปัจจุบันได้เสียชีวิตแล้ว) ส่วน ผอ.คลัง ไม่มาปฏิบัติงานและติดต่อไม่ได้ ตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ จึงถูกสอบสวนวินัยฐานละทิ้งหน้าที่โดยไม่มีเหตุอันสมควรและถูกลงโทษไล่ออกจากราชการแล้ว มีผลตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป โดยยังมิได้ดำเนินการทางวินัยทางใด ๆ กับ ผอ.กองคลัง จนถึงปัจจุบันอำเภอฯ ได้มีหนังสือติดตามกรณีเงินขาดบัญชีและให้ดำเนินการทางวินัย ทางแพ่ง ทางอาญา กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ขอถามแนวทางและขั้นตอนการดำเนินการต่อไป

ตอบ "วินัยกับอาญาระงับเพราะความตายของผู้กระทำผิด !!" ๑. กรณีเงินขาดบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ทุจริต ให้ดำเนินการทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางวินัย ไปพร้อมกัน (ว ๒๕๗๓) ๒. เมื่อข้าราชการท้องถิ่นผู้กระทำผิดวินัยถึงแก่ความตาย นายกฯ ไม่อาจดำเนินการทางวินัยได้ (ข้อ ๒๘ ว ๑ และ ๒) กับสิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปโดยความตายของผู้กระทำผิด [ม.๓๙ (๑)] กรณีเจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้ถึงแก่ความตาย วินัยกับอาญาย่อมเป็นอันระงับ ไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ สำหรับการดำเนินการทางวินัยกับ ผอ.กองคลัง ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไข ดังนี้ (๑) มีการกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงก่อนออกจากราชการ (ก่อน ๕ ต.ค. ๒๕๕๘) และนายกฯ ต้องสั่งลงโทษปลด/ไล่ออกภายใน ๓ ปี นับแต่วันออกจากราชการ (ภายใน ๕ ต.ค.๒๕๖๑) (ข้อ ๒๘ ว ๑) (๒) หากเป็นการกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหลังออกจากราชการ (๕ ต.ค.๒๕๕๘) นายกฯ ต้องออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายใน ๑ ปี นับแต่วันออกจากราชการ (ภายใน ๕ ต.ค. ๒๕๕๙) และสั่งลงโทษปลดออก/ไล่ออก ภายใน ๓ ปี นับแต่วันออกจากราชการ (ภายใน ๕ ต.ค. ๒๕๖๑) แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผอ.กองคลัง ยังไม่ถูกดำเนินการทางวินัยกรณีเงินขาดบัญชีจนปัจจุบัน เป็นเวลากว่า ๗ ปีแล้ว จึงล่วงเลยเวลาตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องดำเนินการ ย่อมเป็นความรับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้องที่ไม่อาจดำเนินการทางวินัยกรณีเงินขาดบัญชีได้ ๒. สำหรับความแพ่งที่ได้มีการนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนครบจำนวน จะถือว่าการกระทำละเมิดระงับไปหรือไม่ คดีแพ่งระงับเนื่องจากมีการนำเงินมาชำระครบถ้วน ขั้นตอน ๑. ตรวจสอบว่า ผอ.กองคลัง

เข้ากรณีใดตามที่กล่าวข้างต้น ๒. ศึกษา ว ๒๕๗๓ ให้เข้าใจ ๓. บันทึกข้อความเสนอนายกฯ เพื่อพิจารณา
อ้างอิง : ๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒
ข้อ ๒๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ๒. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๑)
๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๓.๖/ว ๒๕๗๓ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๐
๑๘. กรณี ปปช.ชี้มูลความผิดวินัยร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการฯ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง โดยออกเลขคดีและคำวินิจฉัยแล้ว และส่งหนังสือให้เทศบาลดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ถูกลงโทษ เทศบาลได้ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงและแจ้ง ปปช.ทราบต่อมา ปปช.แจ้งผลการพิจารณาการทบทวนมติ ปปช.ใหม่โดยแก้ไขข้อความเป็นมีมูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการฯ ให้พิจารณาดำเนินการทางวินัยในฐานความผิดดังกล่าว ตามมาตรา ๙๑ (๒) ตาม พรบ. ปปช. พ.ศ. ๒๕๖๑ ถามว่าการทบทวนมติจะเข้าข้อห้ามตามมาตรา ๕๔ (๑) ตาม พรบ. ปปช. ๒๕๖๑ หรือไม่ และเทศบาลต้องดำเนินการอย่างไร

ตอบ "ป.ป.ช.ชี้มูล ๒ ครั้ง (ในเรื่องเดียวกัน) นานปีจะมีให้เห็น !!??" ห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.รับหรือยกเรื่องที่มีข้อกล่าวหาหรือประเด็นเกี่ยวกับเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่จะได้มีพยานหลักฐานใหม่อันเป็นสาระสำคัญแก่คดีซึ่งอาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ [ม.๕๔ (๑)] เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดทางวินัยข้าราชการท้องถิ่นฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการฯ (ข้อ ๑๐ ว ๒ หรือข้อ ๖ ว ๒ เดิม) นายกฯ จึงถือเป็นพยานหลักฐานในเบื้องต้นโดยแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน (คกก.๓๔/๒๕๖๓ ประกอบข้อ ๒๖ ว ๖) เพื่อทำการสอบสวนตามหมวด ๗ ขณะทำการสอบสวนตามการชี้มูลของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อยู่นั้นปรากฏว่า ป.ป.ช. ได้แจ้งผลการพิจารณาทบทวนและมีมติใหม่ (ต้องเป็นเรื่องเดิม) โดยแก้ไขเป็นฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อ ๗ ว ๓ หรือข้อ ๓ ว ๓ เดิม) ซึ่งเป็นการชี้มูลครั้งที่ ๒ กรณีนี้เป็นประเด็นที่น่าสนใจ เพราะเกิดขึ้นไม่บ่อยนัก แต่ถ้ามีการขอให้ ป.ป.ช.ทบทวน เนื่องจากมีพยานหลักฐานใหม่ (ม.๙๙) เมื่อนายกฯ ได้รับแจ้ง ผลการพิจารณาทบทวนจาก ป.ป.ช.ว่าผิดฐานทุจริตแล้ว ต้องปฏิบัติตามนั้น (คกก.๑๓๒๐/๒๕๖๓ ประกอบ ม.๙๘ ว ๓) โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ใช้สำนวนของ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนของกรรมการสอบสวนวินัย และลงความเห็นให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ (ว ๒๓๔) ส่วนคณะกรรมการสอบสวนที่ตั้งไว้เดิมต้องจัดทำรายงานการสอบสวน (สว. ๖) เท่าที่มีเสนอต่อนายกฯ (ข้อ ๗๖ ว ๑) หากมิใช่เป็นการขอให้ ป.ป.ช.พิจารณาทบทวน ควรดำเนินการ ดังนี้ ๑. การสอบสวนที่อยู่ระหว่างดำเนินการต้องสอบสวนต่อไปให้แล้วเสร็จ (ข้อ ๗๖ ว ๓) เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติใดให้กรรมการสอบสวนหยุดปฏิบัติหน้าที่ และหารือแนวทางปฏิบัติไปพร้อมกัน ๒. หารือต่อ (๑) คณะกรรมการ ป.ป.ช.ว่า เป็นกรณีเข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๕๔ (๑) หรือไม่ หรือ (๒) คณะกรรมการกฤษฎีกาว่า ในเรื่องเดียวกันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดไปแล้ว ป.ป.ช.สามารถพิจารณาทบทวนได้อีกหรือไม่ หากไม่เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๕๔ (๑)

ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความรอบคอบและเป็นธรรมตามเจตนารมณ์ของกฎหมายต่อไป อ้างอิง : ๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๕๔ (๑) มาตรา ๙๑ (๒) มาตรา ๙๘ วรรคสาม มาตรา ๙๙ ๒. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๔/๒๕๖๓ ,๑๓๒๐/๒๕๖๓ ๓. หนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๑๑๓๑๐/๒๔๘๒ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๔๘๒ ๔. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๗ วรรคสาม (ข้อ ๓ วรรคสาม เดิม)

ข้อ ๑๐ วรรคสอง (ข้อ ๖ วรรคสอง เดิม) ข้อ ๒๔ วรรคสี่ ข้อ ๒๖ วรรคหก ข้อ ๗๖ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม
๕. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖
๑๙. กรณี อบต.แห่งหนึ่งถูกร้องเรียนกรณีการดำเนินงานไม่โปร่งใส ไม่เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ เหตุเกิดประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ นายอำเภอจึงดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายงานไปยังจังหวัดทราบ จังหวัดพิจารณาแล้วได้แจ้งให้พนักงานส่วนตำบลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง อำเภอจึงแจ้งให้ อบต.ดำเนินการทางวินัย เมื่อวันที่ ๒๑ พ.ย. ๒๕๖๐ พนักงานส่วนตำบลท่านหนึ่งได้โอนย้ายไปยัง อบต.แห่งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑ ส.ค. ๒๕๖๐ ต่อมาวันที่ ๒๗ ก.พ. ๒๕๖๑ ได้โอนย้ายข้ามจังหวัดไปยัง อบต.แห่งที่ ๓ ในวันที่ ๒๓ มี.ค. ๒๕๖๑ อบต.แห่งที่ ๑ ได้ส่งรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ อบต.แห่งที่ ๓ ดำเนินการทางวินัย และในเวลาต่อมาพนักงานส่วนตำบลคนดังกล่าวได้โอนย้ายไปยัง อบต.แห่งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๘ เม.ย. ๒๕๖๕ และในเวลาต่อมาอีกครั้ง พนักงานส่วนตำบลคนเดิมก็ได้โอนย้ายไปยัง อบต.แห่งที่ ๕ เมื่อวันที่ ๑๐ ต.ค. ๒๕๖๕ ปรากฏว่าเมื่อวันที่ ๒๒ ธ.ค. ๒๕๖๕ อบต.แห่งที่ ๓ ได้ส่งเรื่องทั้งหมดมายัง อบต.แห่งที่ ๕ เพื่อให้ดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนตำบลรายดังกล่าว ข้าพเจ้าในฐานะนิติกรของ อบต.แห่งที่ ๕ ได้แจ้งกับนายกว่าให้ดำเนินการทางวินัยให้เสร็จสิ้นโดยเร็วเพื่อความยุติธรรมกับผู้ถูกสอบสวน ท่านนายกจึงถามกลับมาว่า ๑. เพราะเหตุใด อบต.แห่งที่ ๑ ไม่ตั้งคณะกรรมการสอบวินัยแล้วดำเนินการให้แล้วเสร็จ ๒. เพราะเหตุใดตอนพนักงานส่วนตำบลโอนย้าย เหตุใดไม่ส่งไปตามลำดับการย้าย ๓. เพราะเหตุใด อบต.แห่งที่ ๓ ได้รับเรื่องตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๖๑ แล้วไม่ดำเนินการอะไรเลย ๔. อบต.แห่งที่ ๑-๔ ดำเนินการถูกต้องหรือไม่ หากไม่ถูกต้องแล้วเรามาดำเนินการต่อจะเป็นการถูกต้องหรือไม่ แล้วท่านนิติกรจะดำเนินการอย่างไร **ตอบ** "สังกัดใดไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ สังกัดนั้นต้องรับผิดชอบ (ข้อ ๒๔ ว ๑๒) !!"
๑. การดำเนินการทางวินัยเป็นหน้าที่และอำนาจของสังกัดปัจจุบัน (ม. ๑๕ ว ๑) การที่อำเภอชี้มูลให้ดำเนินการทางวินัย เมื่อ ๒๑ พ.ย. ๒๕๖๐ ในขณะที่ผู้ถูกชี้มูลได้โอน (ย้าย) ไปสังกัดใหม่ก่อนแล้ว (๑ ส.ค. ๒๕๖๐) สังกัดเดิมย่อมไม่มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัย (เทียบเคียงข้อ ๘๕ ว ๑) ๒. การชี้มูลต้องส่งหนังสือไปยังสังกัดปัจจุบันซึ่งมีหน้าที่และอำนาจ เป็นผู้ดำเนินการทางวินัย (ม.๑๕ ว ๑) จึงต้องมีข้อมูลว่าในวันที่ส่งหนังสือชี้มูลนั้น ผู้ถูกกล่าวหาสังกัดใด ไม่อาจส่งเรียงลำดับไปตามสังกัดที่โอน (ย้าย) เพราะอาจเป็นการประวิงเวลาทำให้ราชการเสียหายได้ ๓. เมื่อสังกัดปัจจุบันได้รับหนังสือชี้มูล นายกฯ ต้องถือเป็นพยานหลักฐานในเบื้องต้นดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ ว ๔) ๔. เจ้าของสำนวนต้องทำบันทึกเสนอนายกฯ ให้มีการตั้งกรรมการสอบสวนวินัยโดยใช้เอกสารที่ได้รับนั้นเป็นต้นเรื่องสอบวินัยทันที ส่วนจะตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ข้อ ๒๖ ว ๕) หรือแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อ ๒๖ ว ๖) ขึ้นอยู่กับผลการชี้มูลในหนังสือนั้น
อ้างอิง : ๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง
๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๒๔ วรรคสี่ และวรรคสิบสอง ข้อ ๒๖ วรรคห้า และวรรคหก ข้อ ๘๕ วรรคหนึ่ง
๒๐. คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ได้สอบสวนข้อเท็จจริงพบว่า ผู้ถูกกล่าวหา มีการตกเติมข้อความในเอกสารที่แท้จริง บิลเงินสด ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ได้กระทำเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง ซึ่งอาจเป็นความผิดตาม ปอ.๒๖๔ ขอถามดังนี้ กรณี คกก.สอบสวนข้อเท็จจริงมีการแจ้งข้อกล่าวหาแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาและพยานได้ให้ถ้อยคำ จึงพบมูลกรณีว่า ผู้ถูกกล่าวหา อาจกระทำผิดวินัยร้ายแรง คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงจะยังคงมีหน้าที่แจ้งและให้รับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และสรุปสำนวนเสนอมูลกรณีให้นายก พิจารณาแต่งตั้ง คกก.สอบสวนวินัย ได้หรือไม่ คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ควรสอบต่อไป หรือหยุดดำเนินการทันที แล้วให้ประธานรายงานนายกเทศมนตรีโดยเร็ว เพื่อพิจารณามูลกรณี และถ้าเห็นว่ามีมูลวินัยร้ายแรง ให้แต่งตั้ง คกก.สอบสวนวินัย ตามหลักเกณฑ์ ข้อ ๗๐ หรือไม่

ตอบ ๑. การสอบข้อเท็จจริงมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาว่าผู้นั้นมีมูลกระทำความผิดหรือไม่ (ข้อ ๒๔ ว ๕) ต่างจากการสอบสวนวินัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ที่มีมูลว่ากระทำความผิดแล้ว (ข้อ ๒๖ ว ๑) ๒. ผู้สอบข้อเท็จจริงมีหน้าที่เพียงแสวงหาข้อเท็จจริงว่า "ผู้ถูกร้องเรียนกล่าวหามีมูลกระทำความผิดวินัยตามที่ถูกร้องเรียนกล่าวหาหรือไม่ (ข้อ ๒๔ ว ๑๐) ถ้ามี เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หรืออย่างร้ายแรง" เท่านั้น ไม่จำต้องลงรายละเอียดซึ่งเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสอบสวนวินัยที่ต้องพิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าผิด เป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามข้อใด และควรได้รับโทษสถานใด (ข้อ ๗๕ ว ๑) ๓. ข้อ ๗๐ เป็นกรณีคณะกรรมการสอบสวนวินัยสอบสวนพบเรื่องอื่นที่มิได้ระบุไว้ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (สว.๑) แต่กรณีนี้เมื่อกรรมการสอบข้อเท็จจริงได้รับการแต่งตั้งให้สอบสวนหามูลความผิดในเรื่องใด ย่อมมีหน้าที่สอบสวนเฉพาะในเรื่องนั้นให้ครอบคลุมทุกประเด็น เสร็จแล้วให้มีความเห็นตามข้อ ๒. **ข้อสังเกต** กรรมการสอบข้อเท็จจริงชุดนี้คงเข้าใจคลาดเคลื่อน เพราะนำเอากระบวนการสอบวินัยมาใช้..เมื่อเป็นเช่นนี้กรรมการสอบข้อเท็จจริงต้องระมัดระวังให้มาก มิให้เกิดความเสียหายได้ อ้างอิง : หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๒๔ วรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก วรรคเจ็ด วรรคแปด วรรคเก้า และวรรคสิบ ข้อ ๒๖ วรรคห้า และวรรคหก ข้อ ๗๐ วรรคหนึ่ง ถ้าทุจริต อ้างเหตุลดหย่อนใดๆ ไม่ได้เลย (ไล่อย่างเดียว) ตาม ว.๒๓๔ ๒๑. กรณี อบต.แห่งหนึ่งนายกถูกร้องว่ามีส่วนได้ส่วนเสียที่ให้ลูกมาสมัครสอบพนักงานจ้าง ซึ่งเป็นผู้สอบได้โดยมีคนสอบทั้งหมด ๓ คน เบื้องต้นอำเภอได้สอบข้อเท็จจริง อบต.แห่งนั้น และได้ขอเอกสารกระบวนการสอบทุกอย่าง และสรุปผลออกมาว่ากระบวนการสรรหาเป็นไปตามระเบียบทุกประการ โดยผู้ร้องไม่พอใจผลสอบและได้ร้องต่อ ปปช. ถามว่าเมื่อ ปปช. รับเรื่องไปแล้วจะดำเนินการอย่างไรเมื่ออำเภอได้ขอเอกสารและสอบเจ้าหน้าที่ทุกคนในการสอบครั้งนี้เรียบร้อยแล้ว เป็นไปได้ หรือไม่ ที่ ปปช. จะขอเอกสารเพิ่มเติมและสอบเพิ่ม

ตอบ "อำนาจกำกับดูแล อบต.เป็นของนายอำเภอ (ม.๙๐ ว ๑) แยกต่างหากจากอำนาจการตรวจสอบของ ป.ป.ช. (ม. ๔๘ ว ๑) เพราะเกิดจากกฎหมายคนละฉบับ" ๑. เมื่ออำเภอตรวจสอบข้อเท็จจริงเห็นว่ากระบวนการสรรหาเป็นไปตามระเบียบแล้ว ย่อมเป็นหน้าที่และอำนาจของผู้กำกับดูแล อบต. (ม.๙๐ ว ๒) โดยแท้ แต่ไม่ตัดอำนาจ ป.ป.ช.ที่จะตรวจสอบและไต่สวน ๒. กรณีเดียวกัน เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ทุกช่องทาง) ว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยพลัน..(ม.๔๘ ว ๑) ด้วยการตรวจสอบ (หมวด ๓) และไต่สวน (หมวด ๔) ตามที่กำหนด ซึ่งอาจขอเอกสารเดิมจากอำเภอ หรือขอเอกสาร รวมถึงการไต่สวนเพิ่มเติมด้วย **ข้อสังเกต** กรณีนี้พึงระมัดระวังการเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ตามมาตรา ๑๒๖ (๑) ซึ่งอาจต้องชี้แจงยากยิ่งขึ้น อ้างอิง : ๑. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๙๐ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๒๖ (๑) ๓. ระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช.ว่าด้วยการตรวจสอบและการไต่สวน พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๓ การตรวจสอบ หมวด ๔ การไต่สวน ๒๒. กรณี ปปท.ชี้มูลทุจริตแล้วและอบต.ต้นสังกัดพิจารณาโทษส่งให้ ก.จังหวัดมีคำสั่งแล้วถ้าหาก ก.จังหวัดมีคำสั่งไล่ออกแล้วส่งคำสั่งมาที่ อบต.ต้นสังกัด อบต.ต้นสังกัดต้องออกคำสั่งลงโทษเพื่อให้เป็นไปตามมติ ก.จังหวัดและต้องมีคำสั่งลงโทษโดยใช้แบบคำสัง ลท.๔ ลงโทษใช่หรือไม่ ก.อบต. มีมติ ใช้ ลท ๔ ออกคำสั่งลงโทษตามมติ ก.จังหวัดแล้ว ๑. แจ้งเจ้าตัวทราบ ๒. รายงาน ก.อบต.จังหวัดตามข้อ ๘๗ ว.๖ ๓. รายงาน ป.ป.ท.ตาม ม.๔๑ ขอถามเหตุลดหย่อนผ่อนโทษของครูศูนย์เด็กเล็กมีอะไรบ้าง ที่ทำให้ลดโทษเหลือปลดออกในฐานทุจริตต่อหน้าที่

ตอบ ๑. หลักเกณฑ์วินัยกำหนดว่า "..ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้..การลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย หรือมีเหตุอันควรลดหย่อนซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกตัดเงินเดือน" (ข้อ ๘๔ ว ๑) เป็นกรณีวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หรือ "..ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมา

ประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลงโทษต่ำกว่าปลดออกจากราชการ" (ข้อ ๘๕ ว ๑) ซึ่งเป็นกรณีวินัยอย่างร้ายแรง ๒. การนำเหตุลดหย่อนโทษทางวินัยมาประกอบการพิจารณาลดโทษนั้น ต้องมีขั้นตอน ดังนี้ (๑) วางระดับโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดว่าควรได้รับสถานใดเสียก่อน (๒) เมื่อวางระดับโทษไว้แล้ว หากจะลดหย่อนโทษ ให้พิจารณาว่ามีเหตุลดหย่อนโทษจากที่วางไว้หรือไม่ ถ้ามี คือเหตุใด และเหตุนั้นมีน้ำหนักเพียงพอ หรือเหมาะสมที่จะลดหย่อนโทษให้เบาลงจากสถานโทษที่วางไว้เดิมหรือไม่ (บางเหตุลดหย่อนโทษที่ยกมากล่าวอ้างอาจไม่พอฟัง ต้องชั่งน้ำหนักให้ดี) ๓. เหตุลดหย่อนโทษทางวินัยที่สามารถยกขึ้นมากล่าวอ้างต้องเป็นเหตุส่วนตัวของผู้ที่จะถูกลงโทษ และต้องเป็นเหตุในแง่คุณงามความดี เช่น (๑) ไม่เคยกระทำความผิดทางวินัยมาก่อน (๒) รับราชการมานาน (๓) ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความขยันขันแข็งมาโดยตลอด (๔) ให้ความช่วยเหลือทางราชการด้วยดีเป็นประจำ (๕) มีคุณงามความดีเป็นที่ปรากฏ (๖) ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษติดต่อกันหลายครั้ง (๗) เพิ่งรับราชการ ยังไม่มีความรู้ระเบียบกฎหมายดีพอ (ข้ออ้างสำหรับเหตุลดหย่อน ควรมีพยานหลักฐานประกอบ) เป็นต้น ๔. การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืน หรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใด ไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษเป็นปลดออกจากราชการ (ว ๒๓๔) กล่าวคือ (๑) ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ แม้จะ ๑) นำเงินมาคืน ๒) มีเหตุอันควรปรานีอื่นใด ๓) มีเหตุลดหย่อนโทษทางวินัย (๒) ไม่อาจอ้างเป็นเหตุลดหย่อนโทษได้ (๓) ต้องลงโทษไล่ออกจากราชการสถานเดียว อ้างอิง : ๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๗ วรรคสาม ข้อ ๘๔ วรรคหนึ่ง ข้อ ๘๕ วรรคหนึ่ง ๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖

๒๓. กรณีเจ้าหน้าที่กองสวัสดิการได้เบิกเงินอุดหนุนหน่วยงานอื่นที่เขาให้มาจัดกิจกรรมสภาเด็กตั้งแต่ปี๒๕๖๔ แต่อยู่ในช่วงโควิดเลยไม่ได้จัดกิจกรรมเงินที่ถอนยังอยู่ที่เจ้าหน้าที่โดยไม่คืนเงินและไม่นำเงินเข้าบัญชีของกองสวัสดิการตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ จนถึงปี ๒๕๖๖ ผอ.กอง ย้าย เรื่องถึงนายกจึงได้นำเงินคืนหน่วยงานที่ให้มาทางหน่วยงานบอกว่าไม่จัดก็คืนเงินแต่ทางนายกได้ออกคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงแล้ว จะดำเนินการต่อไปอย่างไร เรื่องวินัยต้องดำเนินต่อไปหรือไม่ **ตอบ** "ยืมเงินหลวง มีหน้าที่ต้องคืนตามระเบียบ โดยการส่งหลักฐานการจ่าย" ๑. เงินที่ยืมไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ราชการ (นอกจากการเดินทางไปราชการ) ให้ผู้ยืมส่งหลักฐานการจ่ายต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ให้ยืมภายในสามสิบวันนับจากวันที่ได้รับเงิน [ข้อ ๘๖ ว ๑ (๓)] ๒. เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าข้าราชการท้องถิ่นยืมเงินเพื่อปฏิบัติราชการตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๔ แต่ไม่ส่งหลักฐานการจ่าย ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันได้รับเงิน โดยมาส่งเงินคืนใน พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้างต้น และอาจเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ได้ ๓. ดังนั้น การที่นายกฯ ออกคำสั่งตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงเพื่อแสวงหาว่ามีมูลกระทำผิดวินัยหรือไม่ (ข้อ ๒๔ ว ๕) จึงชอบแล้ว แต่ต้องรอผลการสอบข้อเท็จจริงก่อน หากพบมูลว่ากระทำผิดวินัย นายกฯ จึงจะสามารถออกคำสั่งตั้งกรรมการสอบวินัยต่อไปได้ ส่วนจะผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมายฯ หรือฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ย่อมขึ้นอยู่กับผลการสอบสวน
อ้างอิง ๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๘๖ วรรคหนึ่ง (๓)
๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙)
ข้อ ๓ ข้อ ๑๐ ข้อ ๒๔ วรรคห้า ข้อ ๒๖ วรรคห้า หรือวรรคหก

๒๔. กรณี อปท.ตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงกรณีข้าราชการไม่มาปฏิบัติราชการติดต่อกันในคราวเดียวเกิน ๑๕ วัน โดยอ้างว่า มีอาการเจ็บป่วย และต้องเข้ารับการรักษาตามอาการ ภายหลังมีการแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงแล้วยังปรากฏว่าข้าราชการรายนี้ ยังมีพฤติกรรมขาดราชการและละทิ้งหน้าที่อยู่บ่อยครั้ง ทั้งต่อเนื่องและไม่ต่อเนื่อง จนเป็นอาจิณ ขอสอบถามว่า ๑) หากปรากฏการกระทำผิดที่ชัดแจ้งในภายหลัง อปท.จะสามารถแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยขึ้นดำเนินการแทนที่การสอบข้อเท็จจริงได้เลย

หรือไม่ ๒) กรณีการขาดและละทิ้งหน้าที่ราชการจนเป็นอาจิณ อปท.จะสามารถดำเนินการเพื่อระงับการจ่ายเงินเดือนไว้ก่อนได้หรือไม่ ๓) หากดำเนินการระงับเงินเดือนได้ มีข้อกฎหมาย หลักเกณฑ์หรือแนวทางอย่างไร

ตอบ ๑. แบบนี้เรียก "ชัดเจน" ไม่ใช่ "ชัดแจ้ง" แต่หากละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน และนายกฯ ได้ดำเนินการสืบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควร จึงถือเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง [ข้อ ๔๖ ว ๑ (๒)] ซึ่งนายกฯ จะสั่งลงโทษปลดออก/ไล่ออก (ข้อ ๘๕) โดยไม่สอบสวน หรืองดการสอบสวนก็ได้ (ข้อ ๔๖ ว ๒) กรณีเมื่อความปรากฏแก่นายกฯ ว่าผู้ใต้บังคับบัญชาละทิ้งหน้าที่ราชการ ย่อมเป็นดุลพินิจที่จะเลือกดำเนินการได้ ดังนี้ (๑) สืบสวนว่ามีเหตุผลอันสมควรหรือไม่ เพื่อใช้ประโยชน์จากกรณี "เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง" โดยจะไม่สอบสวน หรืองดการสอบสวนก็ได้ หรือ (๒) ตั้งกรรมการสอบวินัย โดยไม่จำต้องสอบข้อเท็จจริงอีก ข้อ ๒. และ ข้อ ๓. ข้าราชการท้องถิ่นที่ละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือหนีราชการในวันใด วันนั้นนายกฯ ไม่ต้องจ่ายเงินเดือนให้ (ม.๑๖ ว ๑) เงินเดือนเป็นเงินที่จ่ายตอบแทนให้กับผู้ทำงาน เมื่อไม่มาทำงานโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือไม่อาจอ้างกฎหมายได้ จึงไม่ควรได้รับเงินเดือน ดังนั้น นายกฯ ต้องสั่งระงับการจ่ายเงินเดือนเฉพาะวันที่ละทิ้งหน้าที่ราชการนั้นเอาไว้ก่อน เพื่อรอผลการสอบสวนว่ามีเหตุผลอันสมควรหรือไม่ ถ้าไม่มีเหตุผลอันสมควรไม่ต้องคืนให้ แต่หากพบว่ามีเหตุผลอันสมควรต้องคืนเงินที่ระงับการจ่ายไว้ให้แก่ผู้นั้นไป (ไม่ใช่เรื่องวินัย แต่เป็นเรื่องการจ่ายเงินเดือน) อ้างอิง : ๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวนการลงโทษทางวินัย (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๑๗ วรรคสอง ข้อ ๔๖ วรรคหนึ่ง (๒) และวรรคสอง
๒. พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง

๒๕. กรณีพนักงานส่วนตำบล ตั้งแต่เดือนตุลาคม ปี ๖๔ ไม่มาปฏิบัติราชการ และไม่มีเหตุผลที่ไม่มา กล่าวคือมาแสกนลายนิ้วมือ เป็นบางวัน แสกนลายนิ้วมือแล้วออกจากสำนักงานไม่มาอีกเลย แล้วก็หายไป ไม่ให้เกิน ๑๕ วัน จนถึงปัจจุบัน ทาง อบต ได้ตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริง และสอบวินัยให้ไล่ออก เสร็จเดือนธันวาคม ๖๕ ตอนนี้เรื่องเข้าอนุฯ วินัย ยังไม่ประชุมเลยมา ๒ เดือนแล้วแต่พนักงานคนดังกล่าวยังไม่ปรับปรุงตนเองยังมาเหมือนเดิม ไม่เข้าทำงาน แต่รับเงินเดือนไปเต็มเดือน จะต้องทำอย่างไร หรือว่าจะต้องสอบข้อเท็จจริงใหม่ หรือสอบวินัยอีก

ตอบ ๑. ลงชื่อหรือสแกนลายนิ้วมือเพื่อปฏิบัติหน้าที่ราชการ (ข้อ ๓๔๘) แล้ว เมื่อไม่อยู่ทำงาน ก็ไม่ถือว่ามาปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่เป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการ (ข้อ ๑๗) เมื่อละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร จึงไม่ต้องจ่ายเงินเดือนให้ ดูในคำถามคำตอบ ข้อ ๒๔ ประกอบ ๒. สอบสวนในเรื่องละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วันเสร็จแล้ว อยู่ระหว่างขอมติ ก.จังหวัด เพื่อไล่ออกจากราชการ (ข้อ ๘๕ ว ๑) แต่บุคคลดังกล่าวยังมีพฤติกรรมดั่งเดิม ย่อมเป็นกรณีที่ต้องดำเนินการเพิ่มเติมเป็นเรื่องใหม่อีกต่างหาก (ข้อ ๒๔ ว ๔) ๓. พฤติกรรมเยี่ยงนี้เป็นการหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ นายกฯ อาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้วสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน โดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัด (ข้อ ๗ ว ๑, ๒) ได้

หมายเหตุ ผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือน..พึงระวัง..การจ่ายเงินเดือนโดยผิดกฎหมายอาจต้องรับผิดทั้งทางวินัยและทางละเมิด เพราะเป็นการให้ผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย !!

อ้างอิง : ๑. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๐๒ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๐๖ ๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับพนักงานจ้าง (อบต.) พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๓๔๘ ข้อ ๓๕๑ ๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ข้อ ๒๔ วรรคสี่ ข้อ ๘๕ วรรคหนึ่ง ๔. พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง ๕. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง

๒๖. พนักงานจ้างตามภารกิจไม่ปฏิบัติตามระเบียบ นายก จึงตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเจ้าตัวยอมรับว่าไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดจริงแต่ก็ไม่เกิดความเสียหายกรรมการสอบข้อเท็จจริง แล้ว รายงานต่อนายกว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบจริง นายกจึงสั่งลงโทษตัดเงินเดือน มีข้อโต้แย้งว่า ยังไม่มีการแจ้ง สว. ๒ ต้องตั้งกรรมการสอบวินัยก่อน นายก ถึงจะ สั่งลงโทษได้ นายกต้องดำเนินการอย่างไร

ตอบ ๑. การรับสารภาพเป็นหนังสือต่อนายกฯ หรือผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวน หรือคณะกรรมการสอบสวนที่นายกฯ แต่งตั้ง [ข้อ ๔๕ ว ๑ (๒) และข้อ ๔๖ ว ๑ (๓)] ถือเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งนายกฯ จะสั่งลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ข้อ ๘๔ ว ๑) หรือลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อ ๘๕ ว ๑) โดยไม่สอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้ (ข้อ ๔๕ ว ๒ หรือข้อ ๔๖ ว ๒) ๒. แต่หากเป็นกรณีที่ได้มีการแจ้งข้อกล่าวหา สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และให้โอกาสชี้แจง รวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหาแล้ว สามารถสั่งลงโทษทางวินัยได้ (ข้อ ๒๖ ว ๑) ดังนั้น นายกฯ จึงต้องพิจารณาว่าจะใช้ประโยชน์จากกรณีเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง หรือจะตั้งกรรมการสอบวินัย ซึ่งเป็นดุลพินิจของนายกฯ โดยแท้ อ้างอิง : หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ข้อ ๒๖ วรรคหนึ่ง ข้อ ๔๕ วรรคหนึ่ง (๒) และวรรคสอง ข้อ ๔๖ วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสอง ข้อ ๘๔ วรรคหนึ่ง ข้อ ๘๕ วรรคหนึ่ง

๒๗. การตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริง ก่อนดำเนินการทางวินัย ตามข้อ ๒๔ ของประกาศ ก.ทจ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย นายกเทศมนตรีเป็นกรรมการ หรือ แต่งตั้งให้รองนายกเป็นกรรมการ ได้หรือไม่ และการแต่งตั้งกรรมการมีหลักเกณฑ์ อย่างไรหรือไม่ **ตอบ** การสอบข้อเท็จจริงเพื่อแสวงหามูลความผิดทางวินัย เป็นการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น นอกจากปรากฏในหลักเกณฑ์วินัยข้อ ๒๔ แล้ว ก็มิได้ถูกกำหนดไว้ในที่ใดอีก ต่างกับการสอบวินัยที่กำหนดกระบวนการไว้อย่างละเอียดทุกขั้นตอน !! ๑. เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหา หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการท้องถิ่นผู้ใดกระทำผิดวินัย โดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้นายกฯ รีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ (ข้อ ๒๔ ว ๕) ๒. การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น จะกระทำโดยแต่งตั้งกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง กรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง หรือกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงก็ได้ (ข้อ ๒๔ ว ๘) นอกจากนี้ การแสวงหามูลความผิดด้วยการสอบข้อเท็จจริง จะไม่มีกำหนดไว้ ดังนั้น เมื่อไม่มีกฎห้าม มิให้นายกฯ หรือรองนายกฯ เป็นกรรมการสอบข้อเท็จจริง จึงสามารถดำเนินการได้ อย่างไรก็ตาม การแต่งตั้งนายกฯ เป็นกรรมการสอบข้อเท็จจริงเป็นสิ่งที่พึงระมัดระวัง เพราะเมื่อกรรมการชุดนี้มีการพิจารณาและชี้มูล จนนำไปสู่การดำเนินการทางวินัย (ข้อ ๒๔ ว ๑๐) แล้ว นายกฯ จะต้องใช้อำนาจในขั้นตอนการพิจารณาสั่งการ [ข้อ ๗๗ ว ๑ (๑) (๒)] อีกครั้ง ซึ่งอาจขัดต่อหลักการ "บุคคลคนเดียวกัน ไม่อาจพิจารณาเรื่องเดียวกันสองครั้ง" (อ.๒๔๕-๒๔๖/๒๕๕๒) จึงสมควรแต่งตั้งผู้อื่นที่มิใช่นายกฯ เป็นกรรมการสอบข้อเท็จจริง เพื่อมิให้เกิดประเด็นตามมาในภายหลัง

อ้างอิง : ๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๒๔ วรรคห้า วรรคแปด และวรรคสิบ ข้อ ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) ๒. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๒๔๕-๒๔๖/๒๕๕๒

๒๘. กรณีพนักงานส่วนตำบลได้ทำผิดฐานทุจริตถูกศาลทุจริตลงโทษจำคุกแต่โทษจำคุกให้รอลงอาญา ๒ ปี พนักงานส่วนตำบลได้ถูกตั้งกรรมการสอบวินัยไปก่อนหน้าที่ศาลจะมีคำพิพากษา ซึ่งโทษทางวินัยเป็นโทษตัดเงินเดือน ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนเป็นงดลงโทษ กลายเป็นวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ซึ่งในภายหลังศาลลงโทษจำคุก แต่โทษจำคุกให้รอลงอาญา ๒ ปี แสดงว่าพนักงานส่วนตำบลได้พ้นความผิดไปแล้ว ใช่หรือไม่และไม่ต้องตั้งสอบวินัยอีกแล้ว เพราะได้สอบวินัยไปก่อนหน้านี้แล้ว และได้ถูกลงโทษตัดเงินเดือน แต่ต่อมาโทษตัดเงินเดือนได้รับการยก ไม่ตัดเงินเดือนไปแล้ว แม้ศาลจะลงโทษจำคุก แต่โทษจำคุกให้รอการลงอาญา ๒ ปี แสดงว่าทาง อบต. ไม่ต้องดำเนินการทางวินัยอีกแล้ว เพราะพนักงานส่วนตำบลผู้นั้นได้ถูกลงโทษตัดเงินเดือน แต่ได้ถูกยกโทษ

และการลงโทษทางวินัยทาง อบต. ก็ได้แจ้งให้ ก.อบต.ทราบแล้ว แม้ศาลจะตัดสินลงโทษจำคุก แต่โทษจำคุกให้รอลงอาญา เสมือนผู้นั้นไม่เคยได้รับโทษจำคุกจริง ก็ไม่ต้องลงโทษทางวินัยใช่ไหม

ตอบ ๑. การแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นสอบสวนในเรื่องใดไปแล้ว จะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนในเรื่องนั้นอีกมิได้ (ข้อ ๗๖ ว ๔) ๒. การกระทำความผิดอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก (จริง) เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อ ๒๓ ว ๒) นายกฯ ต้องดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงและสั่งลงโทษ ปลด/ไล่ออกจากราชการ (ข้อ ๘๕ ว ๑) เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายกฯ ได้ดำเนินการวินัยในเรื่องนั้นและสั่งลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงไปแล้ว ก่อนที่จะมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก แต่โทษจำให้รอ (ไม่ถูกจำคุกจริง) (ข้อ ๒๓ ว ๒) จึงไม่อาจดำเนินการทางวินัยกรณีดังกล่าวได้อีก เพราะจะเป็นการดำเนินการทางวินัยซ้ำในเรื่องเดียวกัน ทำไม่ได้ (ข้อ ๗๖ ว ๔) อย่างไรก็ดี กรณีนี้ ก.จังหวัดอาจพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัย (ข้อ ๘๗ ว ๑) แล้วเห็นต่าง ซึ่งนายกฯ ต้องสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น (ข้อ ๘๗ ว ๔) อีกครั้ง หมายเหตุ ตามปกติการ "ยกโทษ" มักเกิดจากมติ ก.จังหวัด กรณีคำถาม นายกฯ สั่ง "ยกโทษ" ก่อนแล้วรายงาน ก.จังหวัด จึงควรตรวจสอบว่า นายกฯ ใช้อำนาจตามหลักเกณฑ์วินัยข้อใด เป็นฐานในการสั่ง "ยกโทษ" เพราะอาจเป็นการสั่งการที่ไม่ชอบได้

อ้างอิง : หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๗ วรรคสาม ข้อ ๒๓ วรรคสอง ข้อ ๗๖ วรรคสี่ ข้อ ๘๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ข้อ ๘๕ วรรคหนึ่ง ข้อ ๘๖ วรรคสอง (๖) (๗) (๘) ข้อ ๘๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสี่ คดีทางอาญา กับ คดีทางปกครองแยกต่างจากกันปกติแยกต่างหากจากกัน แต่ไม่ห้ามศาลฯ ที่จะฟังข้อเท็จจริงร่วม ถ้าไม่ขัดหลักการพิจารณา มาตรา ๔๘ กฎหมาย ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นประเด็นต่อสู้ที่มีผู้ฟ้องศาลรัฐธรรมนูญแล้ว แต่ไม่ครบเงื่อนไขบางอย่าง ลองตามดู และควรมีข้อยุติ วันนี้ยังโต้แย้งกันอยู่มาก

๒๙. นายกฯ แต่งตั้งกรรมการสอบวินัย ๓ คนแล้ว แต่ยังไม่มีการประชุมครั้งแรก กรรมคนหนึ่งลาออก เหลือ ๒ คน หากได้กรรมการใหม่อีก ๑ คน (แทน) จะต้องให้นายกฯ ออกคำสั่งใหม่ ยกเลิกคำสั่งเดิม หรือเพียงแก้ไขคำสั่งเดิม

ตอบ ๑. ไม่มีข้อกำหนดในหลักเกณฑ์วินัยให้กรรมการลาออก หากกรรมการไม่อาจปฏิบัติการสอบสวนได้ ต้องแจ้งเหตุขัดข้องนั้นต่อนายกฯ เพื่อขอให้เปลี่ยนแปลงกรรมการ แต่ต้องทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงกรรมการสอบสวนเป็นรายอื่น (ข้อ ๕๖ ว ๑) กรณีเป็นกรรมการสอบสวนจากต่างสังกัด ได้มีการให้ความยินยอมแล้ว (ข้อ ๔๙ ว ๑) ๒. เมื่อได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ถ้านายกฯ เห็นว่ามีเหตุอันสมควร หรือจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยน เพิ่ม หรือลดจำนวนผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน ให้ดำเนินการได้โดยต้องแสดงเหตุแห่งการสั่งนั้นไว้ด้วย (ข้อ ๕๖ ว ๑) ๓. การแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนในเรื่องใดไปแล้ว จะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนในเรื่องนั้นอีกมิได้ (ข้อ ๗๖ ว ๔) ดังนั้น ถ้านายกฯ เห็นว่ามีเหตุอันสมควร หรือจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยน เพิ่ม หรือลดจำนวนผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน จะยกเลิกคำสั่งไม่ได้ แต่ต้องออกคำสั่งใหม่อีก ๑ คำสั่ง โดยเท้าความถึงคำสั่งเดิม และแสดงเหตุในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแล้วแจ้งคำสั่งนั้นให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอีกครั้ง แต่หากนายกฯ เห็นว่าไม่มีเหตุอันสมควรที่จะเปลี่ยนตัว กรรมการผู้แจ้งเหตุขัดข้อง (ลาออก) ต่อนายกฯ นั้น จำต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไป หมายเหตุ เมื่อมีกรณีแจ้งเหตุขัดข้องดังกล่าว นายกฯ มักเปลี่ยนตัวกรรมการเป็นรายอื่น เพื่อให้การสอบสวนดำเนินต่อไปได้ด้วยดี

อ้างอิง : หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๔๙ วรรคหนึ่ง ข้อ ๕๑ ข้อ ๕๒ ข้อ ๕๖ วรรคหนึ่ง ข้อ ๗๖ วรรคสี่

๓๐. กรณีพนักงานเทศบาล โดนคำพิพากษาของศาลให้จำคุก ๓ เดือน ข้อหาคดีฉ้อโกง พนักงานเทศบาล ผู้นี้จะต้องออกจากราชการทันทีไหม เพราะขาดคุณสมบัติการเป็นข้าราชการ

ตอบ ๑. คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม.."ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเพราะกระทำความผิดทางอาญา.." [ข้อ ๖ (๑๐)] ๒. ผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไป โดยไม่ได้รับการยกเว้นจาก ก.จังหวัด [ข้อ ๕ (๔)]

ต้องสั่งให้ออกจากราชการโดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัด (ข้อ ๕ ว ๓) ๓. ผู้ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก (ไม่รอลงอาญา) ต้องสั่งให้ออกจากราชการโดยพลัน ซึ่งผู้ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก (ไม่รอลงอาญา) นั้น เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อ ๒๓ ว ๒) ดังนั้น นายกฯ ต้องเสนอเรื่องไปยัง ก.ท.จ.เพื่อขอความเห็นชอบในการออกคำสั่งให้ออกจากราชการเพราะขาดคุณสมบัติ ย้อนหลังไปถึงวันถูกจำคุก ขณะเดียวกัน ต้องดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง และเสนอ ก.ท.จ.เพื่อขอความเห็นชอบให้ลงโทษปลด/ไล่ออกจากราชการ โดยให้มีผลในวันเดียวกัน อันจะทำให้บุคคลดังกล่าวต้องออกจากราชการ ๒ เหตุ คือ ขาดคุณสมบัติทั่วไป ๑ และกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ๑ **หมายเหตุ** เว้นแต่โทษที่ถูกจำคุกนั้น เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ อ้างอิง : ๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการบริหารงานบุคคลของเทศบาล พ.ศ.๒๕๔๕ ข้อ ๖ (๑๐) ๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๕ วรรคหนึ่ง (๔) และวรรคสาม ๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๒๓ วรรคสอง ๔. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๑๐๑๑/๒๙๕ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕ ๕. (เทียบเคียง) หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท ๐๘๐๙.๕/ว ๑๔ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ (ล้มละลาย)

๓๑. นายก อบต ทำงานร่วมกับปลัดไม่ได้คุยให้ไปอยู่ที่อื่นก็ไม่ไป ไปหา รอง.ผวจ ท้องถิ่นจังหวัด ท้องถิ่นอำเภอ นาย.อภ ช่วยไม่ได้ #เอกสารผ่านเจ้าหน้าที่ รองปลัด หัวหน้าสำนักปลัด คลัง ไปถึงปลัดเอกสารหายบ่อย ตั้งกรรมการสอบจะปฏิเสธ ต้องทำอย่างไร **ตอบ** นายกฯ มีอำนาจออกคำสั่งให้ข้าราชการท้องถิ่นโอน (ย้าย) ซึ่งเป็นการบริหารงานบุคคล เพียงผู้เดียว (ม.๑๕ ว ๑) โดยต้องครบ ๓ เงื่อนไข คือ "ต้นทางให้ ปลายทางรับ เจ้าตัวสมัครใจ" สำหรับผู้กำกับดูแล (นอภ./ผวจ.) มีหน้าที่และอำนาจกำกับดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติตามกฎหมาย (ม.๗๗/ม.๗๑/ม.๙๔/ม.๙๐) สำหรับหน้าที่และอำนาจทางวินัยของนายกฯ ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มี ๒ ด้าน (ข้อ ๒๔ ว ๑) ได้แก่ ๑. ด้านบวก (๑) เสริมสร้างและพัฒนาให้มีวินัย โดย ๑) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ๒) การฝึกอบรม ๓) การสร้างขวัญและกำลังใจ ๔) การจูงใจ ๕) การพัฒนาทัศนคติ จิตสำนึกให้มีวินัย (ข้อ ๒๔ ว ๒) (๒) ป้องกันมิให้กระทำผิดวินัย โดย ๑) เอาใจใส่ ๒) สังเกตการณ์ ๓) ขจัดเหตุที่อาจกระทำผิดวินัย (ข้อ ๒๔ ว ๓) ๒. ด้านลบ (๑) ดำเนินการทางวินัยทันที เมื่อกระทำผิดวินัย (ข้อ ๒๔ ว ๔) (๒) หากละเลยหรือไม่สุจริต ถือว่ามีความผิด (ข้อ ๒๔ ว ๑๒) ส่วนข้าราชการท้องถิ่น มีหน้าที่ต้องรักษาวินัยตามที่กำหนดเป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ (ข้อ ๕) เช่น ๑. ต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดี (ข้อ ๘) ๒. ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอุตสาหะ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการและต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ (ข้อ ๙) ๓. ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบของทางราชการ (ข้อ ๑๐) หรือ ๔. ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการ โดยไม่ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยงฯ (ข้อ ๑๓) เป็นต้น ดังนั้น นายกฯ จึงต้องพิจารณาว่า ได้เสริมสร้าง พัฒนา ป้องกันการกระทำผิดวินัยตามหน้าที่และอำนาจเต็มกำลังความสามารถแล้วหรือไม่ หากได้กระทำแล้ว แต่ยังมีการกระทำผิดวินัยอยู่อีก เช่น การทำเอกสารหายเป็นประจำ ย่อมเป็นกรณีสงสัยว่ากระทำผิดวินัย โดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ต้องรีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยหรือไม่ (ข้อ ๒๔ ว ๕) ถ้ามีมูลว่ากระทำผิดวินัย ก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ ว ๑๐) ข้อสังเกต ๑. นายกฯ บางราย ขาดองค์ความรู้ เพราะได้รับเลือกตั้งใหม่ หรือยังไม่มีโอกาสศึกษา จำต้องอาศัยฝ่ายประจำ ๒. ฝ่ายประจำเห็นช่อง หรืออาจวางตนไม่เป็นกลางทางการเมือง (ข้อ ๒๒) จึงเกิดประเด็นดั่งถาม

๓. หากเกิดความขัดแย้ง อาจขอให้มีการโอนสังกัด กรณีขัดแย้งได้ [คสช.๘/๒๕๖๐ (๓) (๔)]

อ้างอิง : ๑. พระราชบัญญัติจัดตั้ง อปท. (๑) อบจ.๒๕๔๐ ม.๗๗ (๒) เทศบาล ๒๔๙๖ ม.๗๑ (๓) เมืองพัทยา ๒๕๔๒ ม.๙๔ (๔) อบต. ๒๕๓๗ ม.๙๐ ๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง ๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙)

ข้อ ๕ ข้อ ๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ข้อ ๙ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๔ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า วรรคสิบ และวรรคสิบสอง ๔. คำสั่ง คสช.ที่ ๘/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ข้อ ๓ ข้อ ๔

๓๒. กรณีที่มีการสอบสวนพนักงานเทศบาล ตั้งเรื่องตั้งแต่ยังไม่เกษียณ ต่อมายังสอบสวนไม่เสร็จ (วินัยไม่ร้ายแรง) พนักงานเทศบาลท่านนั้นเกษียณ คณะกรรมการทำความเห็นลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง แล้วจะสั่งงดโทษ ตาม ข้อ ๒๘ วรรคห้าได้หรือไม่ แต่ว่าข้อ ๒๘ วรรคหนึ่ง กล่าวถึงการดำเนินการทางวินัยกับผู้ที่ออกจากราชการไปแล้ว แต่มีกรณีกล่าวหาว่าขณะรับราชการได้กระทำการใดอันเป็นความผิดวินัยร้ายแรง และวรรคห้า ระบุว่า การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ถ้าผลการสอบสวน ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ อย่างนี้กรณีตั้งเรื่องวินัยไม่ร้ายแรง และจะลงโทษวินัยไม่ร้ายแรงด้วย จะงดโทษด้วยข้อใด

ตอบ ๑. ผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัยตลอดจนสั่งลงโทษแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยได้ก็ต่อเมื่อผู้นั้นยังมีสภาพเป็นข้าราชการอยู่เท่านั้น และมาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ (ข้อ ๒๘) ถือเป็นข้อยกเว้นที่ให้อำนาจแก่ผู้บังคับบัญชาในอันที่จะดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาที่ออกจากราชการไปแล้วได้ แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด ๒. เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ข้าราชการถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงอยู่ก่อนที่จะเกษียณอายุราชการ กรณีจึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ของมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ (ข้อ ๒๘) ที่ผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัยกับผู้นั้นต่อไปได้ ดังนั้น เมื่อผลการสอบสวนแล้วเสร็จพบว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยจริง ผู้บังคับบัญชาก็ไม่สามารถลงโทษทางวินัยแก่ผู้นั้นได้ และต้องยุติการดำเนินการทางวินัยกรณีนี้ ๓. ให้นำข้อหารือของ ก.พ.เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการพลเรือน..ไปเป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ว ๘๘๙) ดังนั้น หากนายกฯ ได้ดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการท้องถิ่นโดยตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ข้อ ๒๖ ว ๕) ก่อนที่ผู้นั้นจะเกษียณอายุราชการ เมื่อผลการสอบสวนแล้วเสร็จพบว่าข้าราชการท้องถิ่นรายดังกล่าวได้กระทำผิดจริง นายกฯ ก็ไม่สามารถลงโทษทางวินัย (หรืองดโทษ) แก่ผู้นั้นได้ และต้องยุติการดำเนินการทางวินัยกรณีดังกล่าวเสีย ๑. มาตรา ๑๐๖ มาตรา ๑๐๐ และข้อ ๒๘ มีข้อความคล้ายกัน ๒. หากมีประเด็นว่า มูลกรณีกล่าวหาอาจเป็นวินัยอย่างร้ายแรงได้ แต่มีการออกคำสั่งตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงมาแต่ต้น ย่อมเป็นความรับผิดชอบของผู้มีหน้าที่ในการออกคำสั่งฯ (ข้อ ๒๔ ว ๑๒) อ้างอิง : ๑. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/๒๖๖ ลงในที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๑ ๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ล ๔๔๐ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ๓. หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท ๐๓๑๓.๓/ว ๘๘๙ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๕ ๔. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๘ วรรคหนึ่ง ๕. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๔ วรรคสิบสอง ข้อ ๒๖ วรรคห้า ข้อ ๒๘ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ๖. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๐๖ ๗. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๐๐

๓๓. กรณี ปปช. ส่งเรื่องให้ดำเนินการทางวินัย...(ระบุตัวบุคคล) และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง (ไม่ระบุตัวบุคคล) แต่ผู้บังคับบัญชาสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวินัยบุคคลที่ระบุชื่อจาก ปปช.และระบุตัวเจ้าหน้าที่คนอื่นโดยไม่ตั้งสอบข้อเท็จจริงว่าใครเกี่ยวข้องได้เลยหรือไม่ การกระทำดังกล่าวถือว่าใช้อำนาจโดยมิชอบหรือไม่ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และสามารถขอความเป็นธรรมหรือฟ้องหน่วยงานใดได้บ้าง

ตอบ ๑. เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหา หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการท้องถิ่นผู้ใดกระทำผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้นายกฯ รีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควร

กล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ (ข้อ ๒๔ ว ๕) ๒. การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น จะกระทำโดยแต่งตั้งกรรมการสืบสวน/สอบสวน/ตรวจสอบข้อเท็จจริงก็ได้ (ข้อ ๒๔ ว ๘) ๓. เมื่อได้สืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นแล้ว ถ้าเห็นว่าไม่มีมูลจึงจะยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ต้องดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ ว ๑๐) ๔. ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยหรือไม่สุจริต ถ้าเป็นข้าราชการถือว่าผิดวินัย หากเป็นนายกฯ/รองนายกฯ ให้ถือว่าไม่ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ (ข้อ ๒๔ ว ๑๒) เมื่อนายกฯ ได้รับการส่งเรื่องจาก ป.ป.ช. (ม.๖๔ ว ๑) แล้ว เป็นดุลพินิจโดยแท้ของนายกฯ ที่จะแต่งตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง (เฉพาะรายที่ไม่ระบุชื่อ) หรือหากได้พิจารณาจากเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า มีมูลว่ากระทำผิดวินัย ต้องดำเนินการทางวินัยทันที ดังนั้น กรณีดังกล่าวจึงถือเป็นอำนาจดุลพินิจของนายกฯ แต่หากผู้ถูกกล่าวหาเห็นว่า การที่นายกฯ ไม่แต่งตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงก่อน อาจเป็นการละเลยหรือไม่สุจริตได้ สามารถให้ข้อมูลต่อผู้กำกับดูแล (นอภ./ผวจ.) เพื่อดำเนินการ (ข้อ ๒๔ ว ๑๒) ต่อไป อ้างอิง : ๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง ๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๒๔ วรรคห้า วรรคแปด วรรคสิบ และวรรคสิบสอง

๓๔. ท้องถิ่นจังหวัด ได้ลงตรวจฯ พบว่า พนักงานเทศบาลรายหนึ่งมีการเบิกค่าเช่าบ้านโดยไม่มีสิทธิ ให้เทศบาลตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วรายงานจังหวัด เทศบาลมอบหมายให้พนักงานเทศบาลคนหนึ่ง ทำรายงานตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยมีเพียงเอกสารฎีกา เอกสารการขอเบิกค่าเช่าบ้าน แล้วสรุปความเห็นว่า เป็นการเบิกโดยไม่มีสิทธิ ให้คืนเงินที่เบิกไปทั้งหมด พนักงานเทศบาลรายที่ขอเบิก แจ้งขอผ่อนชำระคืน แล้วอยู่ระหว่างส่งเรื่องให้จังหวัดพิจารณาว่าจะให้ผ่อนชำระหรือไม่ คำถาม จะต้องมีการดำเนินการทางวินัยหรือไม่ หากต้องดำเนินการทางวินัย จะต้องตั้ง คกก สอบสวนข้อเท็จจริงอีกหรือไม่ หรือยึดเอารายงานสอบข้อเท็จจริงที่เคยส่งให้จังหวัด มาตั้งเรื่องสอบวินัยได้เลย **ตอบ** ๑. การที่ผู้ถูกกล่าวหาขอผ่อนผันการชำระค่าเช่าบ้านคืน เท่ากับเป็นการยอมรับว่าตนเองเบิกค่าเช่าบ้านโดยไม่มีสิทธิจริง ถ้านายกฯ เห็นว่ามีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้วว่ามีมูลกระทำผิดวินัย ต้องดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ ว ๔) โดยไม่ต้องสอบข้อเท็จจริง (ข้อ ๒๔ ว ๕) อีกส่วนจะเป็นความผิดวินัยฐานใดนั้นขึ้นอยู่กับผลการสอบสวนพิจารณา อนึ่ง คณะรัฐมนตรีได้มีมติเกี่ยวกับการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๑ ว่า.."ให้ส่วนราชการและข้าราชการตรวจสอบการใช้สิทธิของตนเองว่าใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านถูกต้องและเหมาะสมหรือไม่ หากไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมให้งดเบิกจ่าย และให้ส่วนราชการถือปฏิบัติต่อไปว่า เมื่อมีการตรวจสอบการใช้สิทธิแล้วพบว่าข้าราชการรายใดมีเจตนาใช้สิทธิเบิกไม่ถูกต้องขัดกับพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ ให้ถือว่าเป็นการทุจริตมีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง เมื่อมีการสอบสวนแล้วพบว่ามีความผิดจริง ให้ส่วนราชการพิจารณาลงโทษไล่ออก ซึ่งจะไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ" (ว ๖๑) อ้างอิง : ๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๒๔ วรรคสี่และวรรคห้า ๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปกปิด ที่ นร ๐๒๐๔/ว ๖๑ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๑

๓๕. กรณีตามรายงานของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง รับฟังได้ว่า พนักงานส่วนตำบล ไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกัน ๕๓ วัน และมีมติเอกฉันท์ว่า พนักงานรายนี้ ขาดราชการเกิน ๑๕ วัน โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร และต่อมานายกฯ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบทางวินัย โดยได้มีคำสั่งให้พนักงานรายนี้ ออกจากราชการไว้ก่อนด้วย จากข้อเท็จจริงข้างต้น ถือเป็นกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเลย หรือไม่ อย่างไร **ตอบ** "ความเห็นที่ถาม เป็นไปตามแนวทางซึ่งวางไว้แล้ว !!" กล่าวคือ การละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันและไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีก ให้ปลดออกหรือไล่ออก ตั้งแต่วันละทิ้งหน้าที่ราชการนั้น [ข้อ ๓๓ (๒)] ซึ่งการละทิ้งหน้าที่ราชการดังกล่าวโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลย เป็นความผิด

วินัยอย่างร้ายแรง การมีเหตุอันควรปรานีอื่นใดไม่เป็นเหตุลดโทษเป็นปลดออกจากราชการ (ว ๒๓๔) หมายความว่า หากผู้นั้นขาดราชการต่อเนื่องไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกจนถึงวันออกคำสั่งลงโทษ ต้องลงโทษไล่ออกจากราชการสถานเดียว โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันเริ่มขาด แต่ถ้าข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้นั้นกลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกก่อนจะมีคำสั่งลงโทษ นายกฯ จะสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกก็ได้ แต่จะให้มีผลย้อนหลังอย่างกรณีแรกไม่ได้ อ้างอิง : ๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๓๓ (๒) ๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖

๓๖. ปปช.ชี้มูล วินัยทุจริต คดีอาญาศาลอาญาฯ ประทับฟ้อง แล้วจึงมีคำสั่งพักราชการ ต่อมามีคำสั่งปลดออกจากราชการตั้งแต่วันพักราชการ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาฟ้องคดีและมีคำขอทุเลา คำถาม

๑. ถ้าศาลสั่งทุเลา ต้องราย ก.จังหวัดก่อนเข้าทำงาน หรือคำสั่งศาลมีผลทันที แค่รายงาน ก.ทราบ

๒. การที่ อปท .มีคำสั่งปลดออกตั้งแต่วันพักราชการ ถือว่าคำสั่งพักราชการสิ้นผลไปแล้วหรือไม่

๓. ถ้าศาลสั่งทุเลาคำสั่งปลดออก ถือว่า คำสั่งพักไม่มีผลแล้วทั้งที่ คดีอาญายังอยู่ระหว่างพิจารณาคดีอาญาทุจริต หรือไม่ โดยผู้ถูกกล่าวหาสามารถกลับเข้าทำงานตามคำสั่งทุเลาของศาล

ตอบ ๑. อำนาจการตรวจสอบของ ป.ป.ช.ไม่ว่าจะเป็นการส่งเรื่อง (ม.๖๔) หรือการชี้มูล (ม.๙๘ ว ๑) อยู่นอกเหนืออำนาจการดำเนินการทางวินัยปกติของนายกฯ ซึ่งปัจจุบันมีหลายประเด็นที่เปลี่ยนแปลงไป บางประเด็นได้ข้อยุติ ขณะที่บางประเด็นจำเป็นต้องรอความเห็นหรือคำวินิจฉัย ๒. คำถามเป็นเพียงการคาดการณ์ในอนาคต ยังไม่เป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น และยังไม่พบว่าประเด็นนั้นได้เคยมีแนวทางอยู่แล้ว ๓. การที่ ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดทางวินัยฐานทุจริต (ม.๙๘ ว ๑) และนายกฯ ได้ออกคำสั่งโดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัดลงโทษปลดออกจากราชการ (ข้อ ๘๕ ว ๑) นั้น ไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๖ ที่ให้ไล่ออกสถานเดียว (ว ๒๓๔) ๔. แต่อย่างไรก็ตาม กรณีนี้เมื่อคดีไปสู่ศาลปกครองแล้ว คำพิพากษาศาลปกครองย่อมผูกพันคู่กรณีที่ต้องปฏิบัติตาม (ม.๗๐) ดังนั้น ภายหลังหากศาลปกครองมีคำสั่งให้ทุเลาการบังคับ (ข้อ ๗๒ ว ๓) ตามคำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการแล้ว ถ้าเกิดปัญหาในทางปฏิบัติ อาจหารือได้ อ้างอิง : ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙๑ (๑) (๒) มาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง ๓. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๐ ๔. ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๗๒ วรรคสาม

๓๗. นายก อบต. อาสาเข้ามาทำหน้าที่เพื่อบ้านเกิด ๒ ปีผ่านไป เจอปัญหาอันเกิดจาก จนท.ขาดระเบียบวินัยสร้างไว้ให้แก้ตลอดมา จนไม่มีเวลาจะคิดพัฒนาตามที่สัญญากับชาวบ้านไว้ เช่น หาช่องทางทุจริต หมกเม็ด ไม่เชื่อฟัง กระด้างกระเดื่อง ไม่สนใจงาน ทำงานเอกสารไม่เป็น บางพวกเอาแต่จับกลุ่มนินทา งานไม่ทำ เล่นโทรศัพท์ทั้งวัน ทราบว่าบางคนบรรจุเข้ามาเพราะมีเหตุพิเศษ เหนื่อย ไม่เป็นอย่างที่คิดไว้เลย อยากลาออก จะทำอย่างไร

ตอบ "ลักษณะนี้เคยตอบไป เมื่อหลายปีก่อน !! คงเป็นการระบาย !!!" นักปราชญ์กล่าวว่า "เจอปัญหาแล้วลาออก หาใช่วิถีที่บัณฑิตสรรเสริญไม่ !!" "เราไม่อาจแก้ไขอดีตได้ แต่สามารถทำปัจจุบันให้ดีได้ !!" "ปัญหาทุกอย่างมีทางแก้ เพียงแต่ต้องตั้งสติและตั้งใจ !!" ๑. นายก อบต.มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา ๕๙ และตามกฎหมายอื่นอีกเป็นอันมากในการนำพา อบต.โดยเฉพาะด้านวินัย มี ๓ ประการ คือ (๑) เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัย (๒) ป้องกันไม่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย (๓) ดำเนินการทางวินัยทันทีเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิด (ข้อ ๒๔ ว ๑) ๒. ถึงเวลาแล้วในการใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ที่เรียนมาให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร เพื่อบรรลุความตั้งใจที่มีก่อนเข้ามา อย่าท้อถอยอย่าน้อยใจ ๓. ฝากว่า "ควรทำงานในทุกมิติ ทั้งสะสางปัญหาเดิม และเพิ่มเติมการพัฒนาบ้านเมืองไปพร้อมกัน

กล่าวคือ การมุ่งมั่นตามแก้ปัญหาเจ้าหน้าที่เพียงอย่างเดียวเป็นสิ่งไม่ถูกต้อง เพราะเวลาอาจเหลืออีกไม่มาก ควรแบ่งเวลาทำงานให้กับชาวบ้านด้วย เอาใจช่วย..ขอให้โชคดี !! ข้อแนะนำ ปัญหาลักษณะนี้ ไม่ควรแชร์สู่สังคมภายนอก เพราะอาจทำให้คนดีเสียหาย และผู้คนทั่วไปดูแคลน อปท.ได้ อ้างอิง : ๑. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๕๙ ๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๒๔ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่

๓๘. อบต.ได้ตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง เจ้าพนักงาน ปภ. กรณีขาดราชการและไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา สอบสวนแล้วเสร็จเสนอ นายก อบต.ว่ามีมูลขาดราชการตั้งแต่วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๕ จนถึงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๖ โดยไม่ยื่นใบลา ไม่ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการลาถือเป็นการขาดราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควร เสนอให้นายกพิจารณาโทษฐานละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ และฐานไม่เข้าเวรประจำจุดบริการประชาชนในเทศกาลปีใหม่ โดยคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ได้ดำเนินการครบตามหลักเกณฑ์ข้อ ๒๖ วรรคแรก ให้นายกพิจารณาโทษโดยไม่ต้องตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยขึ้นอีก โดยนายก อบต. พิจารณาให้ลดขั้นเงินเดือนครึ่งขั้น (เพราะไม่ใช่ความผิดครั้งแรก) คำสั่งลดขั้นเงินเดือนครึ่งขั้น ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๖ จึงขอสอบถามว่า ระหว่างการสอบสวนข้อเท็จจริงการขาดงานที่ไม่เกิน ๑๕ วันตามคำสั่งแรกอยู่ระหว่างการดำเนินการจนกระทั่งมีการรายงานสรุปผลการสอบสวนข้อเท็จจริงจะแล้วเสร็จ นาย ปภ.ขาดราชการมาตลอดและเกินกว่า ๑๕ วัน หากนายก อบต. งดการสอบสวน เพราะเป็นความผิดชัดแจ้ง ตามข้อ ๔๖ (๒) และรายงาน ก.อบต. ให้พิจารณาโทษไล่ออก สมมติว่าวันแรกที่ขาดราชการคือ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ และสมมติ ก.อบต.มีมติเห็นชอบให้ไล่ออก คำสั่งไล่ออก มีผลตั้งแต่เมื่อไหร่ และถ้ามีผลตั้งแต่วันแรกที่ขาดราชการ คำสั่งไล่ออกต้องมีผลอยู่ก่อนคำสั่งลดขั้นเงินเดือน และทั้งสองคำสั่งนี้จะต้องขัดกันหรือไม่ เพราะกว่าจะทำรายงานและมีการพิจารณาทำให้การออกคำสั่งมีผลหลังขาดราชการวันแรกที่จะเป็นโทษไล่ออกในห้วงที่สอง ขอคำแนะนำด้วย

ตอบ ๑. หากละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ และไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลย ให้สั่งลงโทษไล่ออกย้อนหลังไปถึงวัน (เริ่ม) ละทิ้งหน้าที่ราชการนั้น คือ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ [ข้อ ๓๓ (๒) และ ว.๒๓๔] ถ้ากลับมาปฏิบัติราชการอีก จะปลดหรือไล่ออกก็ได้ แต่ห้ามมิให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง (ข้อ ๓๓) โดยใช้คำว่า "ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป" สั่ง ณ วันที่ (วันปัจจุบันที่ออกคำสั่ง) ๒. กรณีได้มีคำสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือนแล้ว เมื่อจะมีคำสั่ง (เพิ่ม) ลงโทษเป็นไล่ออกจากราชการใหม่ (ในเรื่องเดียวกัน) ต้องระบุให้ยกเลิกคำสั่งลดขั้นเงินเดือนเดิมเสียในคราวเดียวกันด้วย (อ. ๑๑๗๗/๒๕๖๔) โดยคืนเงินเดือนที่ลดแล้วนั้นให้แก่ผู้ถูกลงโทษไป (ข้อ ๘๗ ว ๗) อ้างอิง : ๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ข้อ ๒๖ วรรคหนึ่ง ข้อ ๔๖ วรรคหนึ่ง (๒) และวรรคสอง ข้อ ๘๖ วรรคสอง (๒) ข้อ ๘๗ วรรคเจ็ด ๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๓๓ วรรคหนึ่ง ข้อ ๓๓ (๒) ๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ๔. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๑๗๗/๒๕๖๔

๓๙. กรณีพนักงานเทศบาลมีคำสั่งจากศาลแพ่งตัดสินว่ามีความผิด กรณีนี้จะนำคำสั่งศาลมาใช้ดำเนินการทางวินัยได้หรือไม่ แล้วถ้าดำเนินการทางวินัยถือเป็นวินัยร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง

ตอบ ๑. คดีแพ่ง เป็นคดีที่มีการโต้แย้งสิทธิ หรือหน้าที่ของบุคคลตามกฎหมายแพ่ง เช่น การฟ้องลูกหนี้ การฟ้องละเมิด หรือการฟ้องหย่า เป็นต้น ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้จำเลยชำระหนี้ เพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทน หรือเพื่อให้การสมรสตามกฎหมายสิ้นสุดลง มิได้มุ่งหมายเพื่อให้จำเลยต้องรับโทษทางอาญา ทั้งโทษประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ ริบทรัพย์สิน (ม.๑๘ ว ๑) แต่อย่างใด ดังนั้น จำเลยในคดีแพ่ง ตราบใดที่คดียังไม่ถึงที่สุด จึงไม่มีแนวทางให้ผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการทางวินัยเช่นคดีอาญา อย่างไรก็ตาม ในกรณีมีคำพิพากษา

ถึงที่สุดว่าจำเลยซึ่งเป็นข้าราชการท้องถิ่นต้องรับผิดในคดีแพ่ง ให้นายกฯ ดำเนินการทางวินัย (ข้อ ๒๔ ว ๔) ผู้นั้นฐานประพฤติชั่ว (ข้อ ๒๓) และถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่าต้องรับผิดในเรื่องที่กล่าวหา ให้ถือเอาคำพิพากษานั้นเป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาโดยไม่ต้องสอบสวนพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา แต่ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา (สว.๓) ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบด้วย (ข้อ ๗๓) อนึ่ง คำพิพากษาถึงที่สุดในคดีแพ่งดังกล่าวจะถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นเรื่องๆ ไปว่าพฤติกรรมเป็นเหตุให้เสื่อมเสียแก่ราชการอย่างร้ายแรงหรือไม่ เช่น ภาพลักษณ์ของราชการ ความเชื่อถือศรัทธาต่อองค์การ เป็นต้น ๒. คดีอาญา มีแนวทางปฏิบัติอยู่แล้วว่า เมื่อข้าราชการท้องถิ่นต้องหาคดีอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญา ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยไปพร้อมกันด้วย (ลับ ๑๓๓๓๓/ว ๔/ว ๗๔๐/๗๐๒๙) อ้างอิง : ๑. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง ๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ข้อ ๒๔ วรรคสี่ ข้อ ๗๓ ๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ลับ ที่ ๑๓๓๓๓/๒๔๙๘ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๔๘๒ ๔. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ สร ๐๙๐๕/ว ๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๐๙ ๕. หนังสือสำนักงาน ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๒/ว ๗๔๐ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ๖. หนังสือสำนักงาน ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๖/๗๐๒๙ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ๔๐. กรรมการตรวจรับการจ้างตามโครงการของเทศบาล มีความผิด ดังนี้

๑. คดีอาญา ม.๑๕๗ เป็นพนักงานของรัฐละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ (เอื้อประโยชน์ให้ผู้รับจ้าง) ทาง ปปช.ได้ส่งเรื่องให้อัยการส่งฟ้องศาลแล้ว และผมประกันตัวแล้ว ตอนนี้ทางศาลอนุญาตให้เลื่อนนัดรับฟังข้อกล่าวหาเนื่องจากไม่มีทนาย เป็นวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๖

๒. ส่วนของวินัยข้าราชการ (ผมยังรับราชการอยู่) ได้มีคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบวินัยที่ทำงานเดิม แล้ว แต่กรรมการไม่ได้สอบวินัยเนื่องจากประธานกรรมการโอนย้าย และตอนนี้ผมได้โอนย้ายไปที่ทำงานใหม่แล้ว คำถาม (๑) ที่ทำงานใหม่ ต้องรอส่งเรื่องสอบวินัยจากที่ทำงานเก่า เพื่อแต่งตั้งกรรมการสอบวินัยหรือไม่ หรือที่ทำงานใหม่สามารถแต่งตั้งกรรมการสอบวินัยได้เลยครับ (๒) ระหว่างรอศาลตัดสิน กระผมจะต้องทำงานราชการต่อไป หรือต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ราชการ (๓) ขอทราบแนวทางการแก้ไขปัญหาของกระผมครับ (ผมและกรรมการไม่ได้ทำการทุจริตใดๆ) **ตอบ** ๑. ป.ป.ช.มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ นายกฯ ไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก ให้ถือเอาสำนวนการไต่สวนของ ป.ป.ช.เป็นสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนวินัย (ม.๙๘ ว ๑) พิจารณาโทษทางวินัย [ข้อ ๗๗ (๒)] ต่อไป แต่ถ้า ป.ป.ช.ส่งเรื่องให้ดำเนินการทางวินัยตามหน้าที่และอำนาจ (ม.๖๔) หรือชี้มูลความผิดทางวินัยฐานอื่น (ไม่มีทุจริตรวมอยู่ด้วย) (คกก.๑๓๒๐/๒๕๖๓) นายกฯ ต้องตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยตามที่มีการส่งเรื่องหรือชี้มูลนั้น ซึ่งกรณีหลังย่อมเป็นหน้าที่และอำนาจของนายกฯ ที่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัย หากสังกัดเดิมแต่งตั้งกรรมการสอบสวนวินัยชอบแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วส่งเรื่องให้สังกัดใหม่พิจารณา (ข้อ ๗๔) ซึ่งสังกัดใหม่ต้องรอผลการสอบสวนจากสังกัดเดิมก่อน ไม่มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยซ้ำ (ข้อ ๗๖ ว ๔) ๒. กรณีศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบประทับฟ้องโดยไม่มีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ให้ผู้นั้นหยุดปฏิบัติหน้าที่ (ม.๙๓ ว ๑ ประกอบ ม.๘๑ ว ๑) โดยนายกฯ ต้องเสนอเรื่องไปยัง ก.จังหวัดเพื่อขอความเห็นชอบ (คกก.๑๐๓๓/๒๕๖๕) จึงจะออกคำสั่งได้

๓. กระบวนการทางกฎหมายต้องดำเนินต่อไป เมื่อได้รับคำสั่งลงโทษแล้ว ผู้ถูกลงโทษมีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษนั้นต่อ ก.จังหวัดอีกครั้ง หาก ก.จังหวัดพิจารณาไม่สมประโยชน์ หรือเกิน ๙๐ วันนับแต่วันยื่นอุทธรณ์ สามารถใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง (ม.๔๒ ว ๑ และ ๒) ได้ หมายเหตุ ทุกส่วนราชการ (ส่วนกลาง/ภูมิภาค/ท้องถิ่น) ผูกพันตามกฎหมาย ป.ป.ช. (๒/๒๕๔๖) และความเห็นของคณะกรรมกฤษฎีกา (๒๔๘๒) ซึ่ง

เมื่อมีมติหรือความเห็นเป็นประการใดแล้วส่วนราชการต้องปฏิบัติตาม หากมั่นใจว่าไม่ได้กระทำผิดตามที่ถูกชี้มูล สามารถฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ เพราะคำพิพากษาศาลปกครองผูกพันคู่กรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม (ม.๗๐ ว ๑) อ้างอิง : ๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๔ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙๓ วรรคสอง มาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง ๒. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง มาตรา ๗๐ วรรคหนึ่ง ๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๗๔ ข้อ ๗๖ วรรคสี่ ข้อ ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) ๔. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๓๒๐/๒๕๖๓ และ ๑๐๓๓/๒๕๖๕ ๕. คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๒/๒๕๔๖ ๖. หนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ น ๑๑๓๑๐/๒๔๘๒ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๔๘๒

๔๑. กรณี อบต.ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง โดยในรายละเอียดของคำสั่ง มีลักษณะเป็นคำสั่งสอบสวนวินัย แต่ผู้ถูกแต่งตั้งในคำสั่ง ไม่มีตำแหน่งนิติกร หรือผู้จบกฎหมาย หรืออบรมวินัย คำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งสอบสวนวินัยหรือไม่ และภายหลังแต่งตั้งคณะกรรมการยังไม่ได้ดำเนินการสอบสวนแต่อย่างใด อบต .จะยกเลิกคำสั่ง และแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ เป็นคำสั่งสอบสวนทางวินัยได้หรือไม่

ตอบ ๑. หลักเกณฑ์วินัยมิได้กำหนดรูปแบบคำสั่งตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงไว้เช่นคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัย (ข้อ ๕๐ ว ๑) และเมื่อพิจารณาคุณสมบัติของกรรมการสอบสวนวินัย (ข้อ ๔๙ ว ๑) ด้วยแล้ว คำสั่งดังกล่าว จึงไม่อาจเป็นคำสั่งตั้งกรรมการสอบวินัยได้ ผู้ออกคำสั่งนำเอารูปแบบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย (ข้อ ๕๐ ว ๑) มาใช้ แต่ไม่ได้ปรับแก้ถ้อยคำ จึงเกิดความสับสน ๒. ประเด็นที่นายกฯ ออกคำสั่งตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงแล้ว จะยกเลิกได้หรือไม่ ก็มิได้กำหนดไว้เหมือนการสอบวินัย (ข้อ ๗๖ ว ๔ และข้อ ๓๓ ว ๗ เดิม) ดังนั้น จึงขึ้นอยู่กับเหตุผลและคำอธิบาย เช่น ตั้งสอบเพื่อหามูลความผิดทางวินัย แต่พยานหลักฐานที่มีอยู่ในขณะนั้นเพียงพอที่จะสอบวินัยได้ จึงไม่จำเป็นต้องสอบข้อเท็จจริงอีก อย่างไรก็ตาม หากมูลกรณีเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และกรรมการสอบข้อเท็จจริง ได้มีการแจ้งข้อกล่าวหา สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง รวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหาแล้ว (ข้อ ๒๖ ว ๑) นายกฯ จะสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน (ข้อ ๘๔ ๑) โดยไม่ต้องตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงอีกก็ได้ (ข้อ ๒๖ ว ๔) อ้างอิง : ๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๒๖ วรรคหนึ่ง และวรรคสี่ ข้อ ๔๙ วรรคหนึ่ง ข้อ ๕๐ วรรคหนึ่ง ข้อ ๗๖ วรรคสี่ ข้อ ๘๔ วรรคหนึ่ง ๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (พ.ศ.๒๕๔๔/๒๕๔๕) ข้อ ๓๓ วรรคเจ็ด

๔๒. กรณี พนักงานเทศบาลลาออกไปแล้ว แต่ปรากฏว่าพบว่ามีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง หรือร้ายแรง เราสามารถดำเนินการสอบวินัยได้หรือไม่อย่างไร คือดูจากมาตรฐานปี ๕๘ ต้องดำเนินการทางวินัยภายหลังออกภายใน ๑๘๐ วันแต่ตอนนี้ ก.พ. มี พรบ.ข้าราชการพลเรือนแก้ไขปี ๖๒ ให้ดำเนินการทางวินัยภายในสามปี

ตอบ "กำหนดเวลา ๑๘๐ วัน ถูกยกเลิกแล้ว !!"

๑. ข้าราชการท้องถิ่นผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงหลังออกจากราชการ นายกฯ ไม่อาจดำเนินการทางวินัยผู้นั้นได้ และถ้าได้ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงไว้ก่อนออกจากราชการ ต้องยุติการดำเนินการทางวินัยกรณีนี้ (ล ๔๔๐) ๒. ข้าราชการท้องถิ่นผู้ใดออกจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย (ข้อ ๒๘) (๑) ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงก่อนออกจากราชการ นายกฯ มีอำนาจดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษต่อไปได้เสมือนว่ายังไม่ออก แต่ต้องสั่งลงโทษภายใน ๓ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ (ข้อ ๒๘ ว ๑) (๒) ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหลังออกจากราชการ นายกฯ มีอำนาจดำเนินการทางวินัย (แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง) ภายใน ๑ ปี นับแต่วันออกจากราชการ และต้อง

สั่งลงโทษภายใน ๓ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ (ข้อ ๒๘ ว ๒) เช่นเดียวกัน (๓) กรณีศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุด หรือ ก.จังหวัดมีมติ ให้ยกเลิกคำสั่งลงโทษ เพราะกระบวนการไม่ชอบ ให้นายกฯ ดำเนินการทางวินัยใหม่ให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปี นับแต่วันมีคำพิพากษาหรือมีมตินั้น (ข้อ ๒๘ ว ๓) (๔) ถ้าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาค/ตัด/ลด) ก็ให้งดโทษ (ข้อ ๒๘ ว ๔) ๓. กรณี ป.ป.ช.หรือ ป.ป.ท.ชี้มูลความผิดทางวินัยข้าราชการท้องถิ่นผู้ที่ออกจากราชการแล้ว ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ของ ป.ป.ช.หรือ ป.ป.ท.นั้นแล้วแต่กรณี (ข้อ ๒๘/๑ ว ๑) ถ้ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาค/ตัด/ลด) ก็ให้งดโทษ (ข้อ ๒๘/๑ ว ๒) หมายเหตุ ๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๒๘ เดิมถูกยกเลิกโดยมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ พร้อมทั้งเพิ่มเติมข้อ ๒๘/๑ ๒. ข้อความที่กำหนดใหม่มีเนื้อหาคล้ายกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๐๐ และมาตรา ๑๐๐/๑ อ้างอิง : ๑. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๑๐๑๑/ล ๔๔๐ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๒๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๘ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ข้อ ๒๘/๑ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ๔. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ๕. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาตรา ๑๐๐/๑ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง

๔๓. กรณี ปปช. มีมติเห็นว่า พนักงานจ้างตามภารกิจกระทำการไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้และรักษารถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และส่งเรื่องมาให้เทศบาลดำเนินการทางวินัย ตามมาตรา ๖๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ กรณีนี้นายกฯ ก็คือต้องตั้ง คกก สอบสวนทางวินัยตามเรื่องที่ ปปช ส่งเรื่องมา โดยที่นายกตั้ง คกก สอบสวนวินัยได้เลย โดยไม่ต้องตั้ง คกก สอบสวนข้อเท็จจริงใช่ไหม

ตอบ กรณี ป.ป.ช.พิจารณาเห็นว่าเรื่องที่มีการกล่าวหาเป็นความผิดไม่ร้ายแรง หรือมิได้อยู่ในหน้าที่และอำนาจ ป.ป.ช.จะส่งเรื่องให้นายกฯ ดำเนินการทางวินัยไปตามหน้าที่และอำนาจก็ได้ (ม.๖๔) โดยนายกฯ ต้องถือเอาเอกสารที่ ป.ป.ช.ส่งเรื่องมานั้นเป็นพยานหลักฐานในเบื้องต้นดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ ว ๔) ไม่อาจสอบข้อเท็จจริงได้อีก [หากไม่มีการระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหา อาจตรวจสอบจากเอกสารที่เกี่ยวข้องเดิม เนื่องจากการออกคำสั่งตั้งกรรมการสอบวินัยต้องระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหา (ข้อ ๕๐ ว ๑)] ด้วย ซึ่งปกติ ป.ป.ช.จะระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหามาพร้อม] หมายเหตุ กฎหมาย ป.ป.ช.มาตรา ๖๔ ใช้คำว่า "ให้ดำเนินการทางวินัย" มิได้ใช้คำว่า "ให้สอบข้อเท็จจริง" จึงต้องเป็นไปตามนั้น อ้างอิง : ๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๖๔ ๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๒๔ วรรคสี่ ข้อ ๕๐ วรรคหนึ่ง

๔๔. ๑. เมื่อกรรมการประชุมกำหนดประเด็นสอบสวน และ ต้องสอบใครบ้างที่เกี่ยวข้อง กรณีที่ผู้ต้องหาถูกจับกุมตัวอยู่ ๒. กรณีที่กำลังดำเนินการทางวินัยร้ายแรง ผู้ถูกกล่าวหา ได้มายื่นใบลาออก กระบวนการทางวินัยดำเนินต่อจนเสร็จสิ้นหรือไม่ ๓. ข้าราชการเสพยาเสพติดยาบ้า พอจะมีตัวอย่างให้ ศึกษาเป็นแนวทางการสอบสวน **ตอบ** ๑. เมื่อคณะกรรมการประชุมครั้งแรกเพื่อวางแนวทางการสอบสวน (ข้อ ๕๒) แล้ว คณะกรรมการต้องแจ้ง สว.๒ (แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา) (ข้อ ๖๐) และแจ้ง สว.๓ (แจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา (ข้อ ๖๑) โดยผู้ที่ต้องถูกสอบปากคำ ได้แก่ ผู้กล่าวหา ผู้อยู่ในเหตุการณ์ หรือพยานแวดล้อมกรณี เป็นต้น การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยบางกรณี อาจเกิดจากข้าราชการท้องถิ่นต้องหาคดีอาญา หรือถูกฟ้องคดีอาญา (ว ๔) และผู้ถูกกล่าวหาอยู่ระหว่างถูกควบคุมตัว กรณีนี้คณะกรรมการอาจเดินทางไปสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหายังที่ถูกควบคุม หรือส่งแบบ สว.๑-๓ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับก็ได้

๒. ในระหว่างการสอบสวน ถ้าผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นหนังสือขอลาออก นายกฯ สามารถยับยั้งการลาออกเพื่อประโยชน์แก่ราชการได้ไม่เกิน ๙๐ วัน แต่จะยับยั้งเพราะเหตุถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยไม่ได้ (ข้อ ๒๔ ว ๕) และคณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่ต้องสอบสวนต่อไปจนแล้วเสร็จ (ข้อ ๗๖ ว ๓)
๓. ข้าราชการท้องถิ่นเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (ผลิต/จำหน่าย/เสพ/ติด/สนับสนุนคดียาเสพติด) นายกฯ ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง แล้วเสนอ ก.จังหวัดเพื่อขอความเห็นชอบให้ออกจากราชการไว้ก่อน (ว ๗๓๓) (ทุกราย) ในขณะดำเนินการทางวินัยอยู่นั้น หากปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาได้พ้นจากสภาพการเป็นผู้ใช้ยาเสพติด (เฉพาะเสพและติดยาเสพติด) แล้ว จะสั่งลงโทษปลด/ไล่ออกไม่ได้ ต้องให้โอกาสทำงานต่อไป (ว ๓๕) อ้างอิง : ๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๕๒ ข้อ ๖๐ ข้อ ๖๑ ข้อ ๗๖ วรรคสาม ๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ สร ๐๙๐๕/ว ๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๐๙ ๓. หนังสือสำนักงาน ก.อบต., ก.ท. และ ก.จ.ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๗๓๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ๔. หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๖/ว ๓๕ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ๕. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๒๔ วรรคห้า
๔๕. กรณี ที่ อบต.ได้รับหนังสือ แจ้งการจับกุมตัวข้าราชการ เสพยาเสพติด ยาบ้า และมียาเสพติดในครอบครอง ซึ่งตอนนี้ คณะกรรมการ มีพยานเอกสารเพียงอย่างเดียว คือ หนังสือ ที่ส่งมาจาก สภ. ถือว่า เป็นพยาน หลักฐานที่สนับสนุน ที่จะแจ้งผู้ถูกกล่าวหาทราบ ตาม สว.๓ ถือว่าเพียงพอหรือยัง จำเป็น ต้องรอคำพิพากษาศาลถึงที่สุดหรือไม่ คำถามที่ ๒ ในการรวบรวม พยานหลักฐาน คณะกรรมการจำเป็นต้องรอคำพิพากษาถึงที่สุด เพื่อประกอบการประชุมพิจารณา ตามแบบ สว.๖ หรือไม่
ตอบ หนังสือแจ้งการจับกุมจาก สภ.ในคดียาเสพติด เป็นกรณีมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้วว่ามีมูลกระทำผิดวินัย (ข้อ ๒๔ ว ๔) ให้นายกฯ ดำเนินการทางวินัยไปพร้อมกัน (ว ๔) โดยออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อ ๒๖ ว ๖) และให้คณะกรรมการสอบสวนถือเอาหนังสือแจ้งการจับกุมในคดียาเสพติดนั้นเป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาที่ต้องสรุปแจ้ง สว.๓ (ข้อ ๖๑) ด้วย แต่ถ้าการสอบสวนทางวินัยยังฟังไม่ได้ว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย กรณีเช่นนี้จึงสมควรรอการสั่งการเด็ดขาดทางวินัยไว้ก่อนจนกว่าจะทราบผลทางคดีอาญา (ไม่จำต้องถึงที่สุด) (ว ๙) อ้างอิง : ๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๒๔ วรรคสี่ ข้อ ๒๖ วรรคหก ข้อ ๖๑ ๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ สร ๐๙๐๕/ว ๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๐๙ ๓. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ สร ๐๙๐๕/ว ๙ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๐๙
๔๖. พนักงานส่วนตำบลถูกสั่งให้ไปช่วยราชการที่จังหวัดตามคำสั่ง คสช.ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ เป็นต้นมา วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ถูกจับในคดีอาญา อัยการเป็นโจทก์ฟ้อง ปัจจุบันถูกคุมขังระหว่างสอบสวนที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร เดือนเมษายน ๒๕๖๖ ต้นสังกัดได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากกองปราบฯ ว่าได้จับกุมพนักงานส่วนตำบลรายดังกล่าว เดือนเมษายน ๒๕๖๖ ต้นสังกัดเสนอเรื่องขอมติ ต่อ ก.อบต.เพื่อให้เห็นชอบให้พักราชการจากเหตุถูกคุมขังเกิน ๑๕ วันแล้ว โดยขอให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันถูกควบคุมขัง ต่อมา ก.อบต.เห็นชอบให้พักราชการเพียงจากเหตุถูกคุมขังเกิน ๑๕ วันเท่านั้น ต้นสังกัดออกคำสั่งพักราชการ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๖ โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันถูกจับกุมคือวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ และต้นสังกัดได้แจ้งคำสั่งพักราชการให้พนักงานส่วนตำบลรายดังกล่าวทราบแล้วทางไปรษณีย์ตอบรับ ทั้งนี้ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๕ – เมษายน ๒๕๖๖ ต้นสังกัดมีการจ่ายเงินเดือนตามปกติ แต่เริ่มงดจ่ายเงินเดือนตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไป
๑. ก.อบต มีมติเห็นชอบเพียงว่า ให้พักราชการจากเหตุถูกคุมขังเกินกว่า ๑๕วันแล้วเท่านั้น แต่ต้นสังกัดได้พิจารณาจากประกาศหลักเกณฑ์เงื่อนไขให้ออกจากราชการฯ ในประเด็นที่กำหนดว่าการสั่งพักราชการห้ามสั่งย้อนหลัง เว้นแต่หากถูกจับกุมคุมขังให้ย้อนหลังไปถึงวันถูกจับกุม จึงสั่งให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นมา เป็นการออกคำสั่งที่ชอบตามมติ ก.อบต หรือไม่ อย่างไร

๒. โดยที่ พรบ.เงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ พ.ศ. ๒๕๐๒ วางหลักว่าข้าราชการผู้ใดถูกสั่งพักราชการให้งดจ่ายเงินเดือนสำหรับข้าราชการผู้นั้นตั้งแต่วันพักราชการเป็นต้นไป ประกอบ พ.ร.ฎ การจ่ายเงินเดือน เงินปีฯ ๒๕๓๕ วางหลักไว้ว่าการจ่ายเงินเดือนผู้ถูกสั่งพักราชการ ให้จ่ายตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ... ต้นสังกัดเห็นว่าพนักงานส่วนตำบลรายที่ถูกสั่งพักราชการได้รับเงินเดือนไปโดยไม่สุจริต ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ – เมษายน ๒๕๖๖ จึงมีความประสงค์จะเรียกเงินคืน จะมีขั้นตอนการปฏิบัติในเรื่องนี้อย่างไร เพื่อความถูกต้อง รัดกุม

ตอบ ๑. ข้าราชการท้องถิ่นผู้ใดถูกฟ้องคดีอาญา และอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขังเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วันแล้ว [ข้อ ๑๔ ว ๑ (๔)] นายกฯ โดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัด จะสั่งให้ผู้นั้นพักราชการเพื่อรอผลคดีก็ได้ (ข้อ ๑๔ ว ๒) โดย ก.จังหวัดต้องตรวจสอบเหตุในการขอสั่งพักราชการก่อน หากพบว่าเป็นความจริงจึงจะพิจารณามีมติเห็นชอบได้ (ข้อ ๒๔ ว ๓) ส่วนวันมีผลบังคับเป็นหน้าที่ของผู้ออกคำสั่งที่ต้องปฏิบัติตามข้อ ๑๗ (๑) กล่าวคือ การออกคำสั่งพักราชการ ห้ามมิให้สั่งพักย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่..ผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขัง โดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญา ให้สั่งพักย้อนหลังไปถึงวันที่ถูกควบคุม หรือขังนั้น [ข้อ ๑๗ (๑)] ดังนั้น การที่ ก.จังหวัดมีเพียงมติเห็นชอบให้พักราชการ โดยมิได้ระบุวันที่ให้การสั่งพักมีผล จึงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว ๒. ข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับเงินเดือนคือผู้ที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ การจ่ายเงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ ให้จ่ายตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ (ม.๒๑ ว ๑) และข้าราชการท้องถิ่นผู้ใดถูกสั่งพักราชการให้งดจ่ายเงินเดือนสำหรับผู้นั้น ตั้งแต่วันมีคำสั่งดังกล่าว (ข้อ ๒ ว ๑) เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ถูกสั่งพักราชการได้รับเงินเดือนไปโดยไม่มีสิทธิ หรือไม่อาจอ้างกฎหมายได้ ต้นสังกัดต้องเรียกเงินดังกล่าวคืนในฐานะลาภมิควรได้ (ม.๔๐๖) หากไม่สามารถชำระคืนในคราวเดียวทั้งจำนวน อาจขอผ่อนชำระ (ข้อ ๔ ว ๔) ได้ ข้อสังเกต ต้นสังกัดจ่ายเงินเดือนเสมือนไม่มีข้อมูลการมาปฏิบัติหน้าที่ระหว่างช่วยราชการ หากเกิดประเด็นผู้เกี่ยวข้องอาจต้องรับผิดทางละเมิดร่วมกันทั้ง ๒ หน่วยงาน อ้างอิง : ๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๑๔ วรรคหนึ่ง (๔) วรรคสอง และวรรคสาม ข้อ ๑๗ (๑) ๒. พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง ๓. หลักเกณฑ์วิธีการจ่ายเงินเดือนผู้ถูกสั่งพักราชการ ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ผู้ร้องทุกข์คำสั่งให้ออกจากราชการ ผู้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๒ วรรคหนึ่ง ๔. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๐๖ วรรคหนึ่ง ๕. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การผ่อนชำระหนี้ กรณีเจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิได้รับเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือทายาทได้รับเงินเกินสิทธิหรือได้รับเงินไปโดยไม่มีสิทธิ พ.ศ. ๒๕๖๕

๔๗. กรณีข้าราชการถูกศาลล้มละลายกลางพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย ตามมาตรา ๖๐ แห่ง พรบ. ล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ ตามคำพิพากษาศาลล้มละลายกลาง คดีหมายเลขแดง ที่ ล..... ทำให้ข้าราชการรายดังกล่าวขาดคุณสมบัติเบื้องต้นหรือมีลักษณะต้องห้ามนับแต่ศาลได้พิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย ๑. คำพิพากษาศาลล้มละลายกลาง ที่แจ้งมายังหน่วยงานต้นสังกัดของข้าราชการรายดังกล่าว ถือเป็นกรณีที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งนายก อปท.จะสั่งให้ออกจากราชการตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการโดยไม่สอบสวน หรืองดการสอบสวนก็ได้ ใช่หรือไม่ ๒. หากให้สอบสวนและมีการตั้งคณะกรรมสอบวินัย อปท.จะใช้ความผิดฐานใด **ตอบ** ๑. ความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งที่นายกฯ จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวนหรืองดการสอบสวนได้นั้นต้องเป็นความอาญาซึ่งมีคำพิพากษาถึงที่สุด [ข้อ ๔๕ ว ๑ (๑) และ ว ๒/ข้อ ๔๖ ว ๑ (๑) และ ว ๒] แต่คดีล้มละลายเป็นคดีที่ฟ้องให้จัดการทรัพย์ของลูกหนี้ เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย ซึ่งเป็นผลประโยชน์ของส่วนรวม อันมีมูลเกิดจากความแพ่ง ดังนั้น จึงไม่สามารถฟังเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งในทางวินัยได้ ข้าราชการท้องถิ่นต้องมีคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม โดยต้องไม่เป็นบุคคลล้มละลาย [ข้อ ๖ (๙)] เมื่อถูก

ศาลพิพากษาให้ล้มละลาย นายกฯ จึงต้องเสนอเรื่องไปยัง ก.จังหวัด พร้อมแนบคำพิพากษาขอความเห็นชอบให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน [ข้อ ๖ (๓)] โดยให้มีผลย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ศาลล้มละลายมีคำพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย (ว ๑๔) และไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยแต่อย่างใด ๒. ข้าราชการท้องถิ่นต้องรักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว (ข้อ ๒๓ ว ๑) เมื่อเป็นหนี้แล้วต้องชำระ หากไม่ชำระจนถูกฟ้องให้เป็นบุคคลล้มละลายเพื่อจัดการทรัพย์ของลูกหนี้ กรณีนี้นายกฯ จึงต้องถือเอาคำพิพากษาดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานในเบื้องต้น ดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ ว ๔) โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยแยกต่างหากจากการเป็นบุคคลล้มละลายอันเป็นการขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้าม เพราะทั้งการล้มละลายและการกระทำผิดวินัยเกิดจากกฎหมายคนละฉบับ อ้างอิง : ๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลข้าราชการท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๖ (๙) ๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง ข้อ ๒๔ วรรคสี่ ข้อ ๔๕ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสอง ข้อ ๔๖ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสอง ๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๖ (๓) ๔. หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท.และ ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๕/ว ๑๔ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๓

๔๘. กรณี ปปช.ชี้มูลความผิดฐานทุจริต และก.จังหวัด มีมติให้ไล่ นางก. ออกจากราชการตาม ปปช.ชี้มูลเมื่อสิ้นเดือนที่ผ่านมา และอยู่ในขั้นตอนหน่วยงานออกคำสั่งไล่ นางก.ออกจากราชการ (อาจมีการอุทธรณ์คำสั่งในอนาคต) ต่อมามีหนังสือจาก ปปช.มาถึงหน่วยงานอีกครั้ง ในเรื่องใหม่และเป็นความผิดฐานอื่นนอกจากทุจริต โดยให้ดำเนินการทางวินัยกับนางก.อีก ในความผิดฐานจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ) หน่วยงานต้องตั้ง คกก. สอบสวนในประเด็นนี้อีกหรือไม่ หรือมีวิธีการอย่างไร ในเมื่อเราไล่นางก.ออกจากราชการไปแล้ว

ตอบ ข้าราชการท้องถิ่นมีมูลว่ากระทำผิดวินัยหลายเรื่อง นายกฯ ต้องดำเนินการทางวินัยและพิจารณาสั่งการทางวินัยทุกเรื่อง [ข้อ ๗๗ ว ๑ (๑)(๒)] เว้นแต่ผู้นั้นได้ออกจากราชการไปแล้ว ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดกล่าวโดยสรุป คือ ๑. ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงก่อนออกจากราชการ (เว้นแต่ตาย) นายกฯ มีอำนาจดำเนินการทางวินัยเสมือนยังไม่ออก แต่ต้องสั่งลงโทษภายใน ๓ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ (ข้อ ๒๘ ว ๑) ๒. ถูกกล่าวหาหลังออกจากราชการว่าขณะรับราชการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง นายกฯ ต้องตั้งกรรมการสอบสวนภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ และต้องสั่งลงโทษภายใน ๓ ปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ (ข้อ ๒๘ ว ๒) เช่นเดียวกัน ๓. กรณีศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุด หรือ ก.จังหวัดมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษปลด/ไล่ออก เพราะกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้นายกฯ ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุด หรือ ก.จังหวัดมีมตินั้น (ข้อ ๒๘ ว ๓) ๔. เมื่อดำเนินการตาม ๑-๓ แล้วถ้าผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ก็ให้งดโทษ (ข้อ ๒๘ ว ๔) การสั่งลงโทษปลด/ไล่ออก ห้ามมิให้สั่งย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่..ผู้นั้นถูกสั่งลงโทษปลด/ไล่ออก ไปก่อนแล้ว ถ้าจะสั่งลงโทษปลด/ไล่ออกในกรณีอื่นอีก ให้สั่งปลด/ไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันออกจากราชการนั้น [ข้อ ๓๓ (๖)] ดังนั้น กรณีดังกล่าวแม้จะถูกลงโทษปลด/ไล่ออกไปแล้ว หากมีกรณีจะต้องสั่งลงโทษปลด/ไล่ออกในเรื่องอื่นอีก ก็สามารถกระทำได้โดยให้คำสั่งหลังมีผลในวันเดียวกันกับคำสั่งแรกที่ออกไปแล้ว อนึ่ง กรณี ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดทางวินัยฐานอื่นที่ไม่ใช่ฐานทุจริต หรือไม่มีฐานทุจริตรวมอยู่ด้วย นายกฯ ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน (ข้อ ๒๖ ว ๖) ทุกกรณี จึงจะสามารถสั่งลงโทษได้ (คกก.๑๓๒๐/๒๕๖๓) อ้างอิง : ๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๘ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๒๖ วรรคหก ข้อ ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) ๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้

ออกจากราชการ (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๓๓ (๖) ๔. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๓๒๐/๒๕๖๓ ,๓๔/๒๕๖๓ และ๗๘๔/๒๕๖๒

๔๙. กรณีที่ สตง.ให้หน่วยงานแก้ไขข้อบกพร่องและกำชับช่างผู้ควบคุมงานไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดอีก ไม่ปรากฏในรายงานของ สตง.ว่าให้ดำเนินการทางวินัยหรือสอบสวนข้อเท็จจริง และสตง. ได้แจ้งอำเภอไปอีกทางหนึ่งให้กำกับดูแล อบต. ตามอำนาจหน้าที่ ปรากฏว่าอำเภอให้ อบต. สอบสวนข้อเท็จจริง เราสามารถยุติเรื่อง แล้วให้นายกฯ ตักเตือน หรือถ้าสอบแล้วมีมูล ต้องไปถึงวินัยไหม คือสตง. ไม่ได้ให้ดำเนินการทางวินัย

ตอบ ๑. เมื่อผู้ว่า สตง.ได้มีหนังสือแจ้งผลการตรวจพบข้อบกพร่องพร้อมข้อเสนอแนะให้แก้ไขและควบคุมหรือกำกับมิให้เกิดขึ้นอีก (ซึ่งต้องปฏิบัติตาม) แต่ผู้ว่า สตง.ต้องรับฟังคำชี้แจง เหตุผล หรือความจำเป็นของหน่วยรับตรวจประกอบด้วย (ม.๘๕ ว ๑) ถ้าข้อบกพร่องนั้นก่อให้เกิดความเสียหายต่อรัฐหรือหน่วยรับตรวจที่ไม่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ให้ผู้ว่า สตง.แจ้งนายกฯ พิจารณาดำเนินการให้มีการชดใช้หรือดำเนินการทางวินัย แล้วแต่กรณี แล้วแจ้งให้ผู้ว่า สตง.ทราบ (ม.๘๕ ว ๒)

๒. นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของ อบต.ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ (ม.๙๐ ว ๑) และมีอำนาจเรียกเจ้าหน้าที่ของรัฐใน อบต.มาชี้แจงหรือสอบสวน ตลอดจนเรียกรายงานหรือเอกสารใดๆ จาก อบต.มาตรวจสอบก็ได้ (ม.๙๐ ว ๒)

๓. เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหา หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าพนักงานส่วนตำบลกระทำผิดวินัย โดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้นายกฯ รีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ามีกรณีมีมูลว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ (ข้อ ๒๔ ว ๕) ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย จึงจะยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที (ข้อ ๒๔ ว ๑๐)

๔. ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือก็ได้ (ข้อ ๘๔ ว ๒) ๕. มีการว่ากล่าวตักเตือนอีกประเภทหนึ่งซึ่งไม่มีการดำเนินการทางวินัยมาก่อน และไม่ต้องรายงาน ก.จังหวัด (ข้อ ๘๗ ว ๑) คือ การว่ากล่าวตักเตือนในทางบริหารที่ผู้บังคับบัญชาจะกำชับให้พึงระมัดระวังสังวรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่ให้กระทำผิดขึ้นอีก ดังนั้น กรณีมีหนังสือจาก สตง.ให้นายกฯ แก้ไขข้อบกพร่องและกำชับช่างผู้ควบคุมงานไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดอีก เมื่อนายกฯ ได้ปฏิบัติตามแล้ว ถือเป็นอันเสร็จสิ้นในหน้าที่และอำนาจของ สตง. หากนายอำเภอเห็นว่าควรขยายผลให้มีการสอบข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าวและใช้อำนาจกำกับดูแลแจ้งให้นายกฯ ดำเนินการเพื่อหามูลความผิดเพิ่มเติมจากหน้าที่และอำนาจของ สตง. ย่อมสามารถกระทำได้ เพราะเป็นอำนาจอันเกิดจากกฎหมายคนละฉบับ เมื่อนายกฯ สอบข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่าไม่มีมูลว่ากระทำผิดวินัยก็สั่งยุติเรื่องเสีย แต่ถ้าเห็นว่ามีมูลว่ากระทำผิดวินัย ก็ให้ดำเนินการทางวินัยต่อไปแล้วรายงานให้นายอำเภอทราบ อนึ่ง ถ้านายกฯ จะว่ากล่าวตักเตือนช่างในทางบริหาร โดยไม่ดำเนินการทางวินัย และไม่รายงาน ก.จังหวัด ย่อมขึ้นอยู่กับดุลพินิจของนายอำเภอว่าจะเห็นด้วยหรือไม่

อ้างอิง : ๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ๒. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ มาตรา ๙๐ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๒๔ วรรคห้า และวรรคสิบ ข้อ ๘๔ วรรคสอง ข้อ ๘๗ วรรคหนึ่ง

๕๐. เทศบาลออกคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ผู้ถูกกล่าวหาและรายงานมาที่ ก.จังหวัดพิจารณาต่อมาปรากฏว่าขณะอยู่ในระหว่างการพิจารณาของ ก.จังหวัด ผู้ถูกกล่าวหาเกษียณอายุราชการ คำถามคือ ในชั้นพิจารณาของ ก.จังหวัด ยังคงต้องพิจารณาพฤติการณ์การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเพื่อพิจารณาโทษต่อไปหรือไม่ หรือเป็นกรณีที่ ก.จังหวัด ต้องพิจารณางดโทษเนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาออกจากราชการไปแล้ว โดยนำความตามข้อ ๒๘ วรรคสี่ มาประกอบการพิจารณางดโทษ ระยะเวลาการลงโทษ ๓ ปี ตามข้อ ๒๘ ใช้กับวินัยไม่ร้ายแรงด้วย

หรือไม่ ซึ่งหากนำมาใช้ด้วย ถ้าขณะ ก.จังหวัดพิจารณา ผู้ถูกกล่าวหาออกจากราชการเกิน ๓ ปีแล้ว ก.จังหวัดต้องพิจารณายุติเรื่องหรือไม่ **ตอบ** ๑. การออกคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ เป็นอำนาจของนายกฯ (ข้อ ๘๔ ว ๑) กรณีนายกฯ สั่งลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาคทัณฑ์) เสร็จสิ้นก่อนเกษียณอายุราชการ ย่อมสามารถกระทำได้ ส่วนขั้นตอนการรายงานไปยัง ก.จังหวัด ก็เพื่อการตรวจสอบว่าถูกต้อง เหมาะสมหรือไม่ ซึ่งถ้า ก.จังหวัดเห็นชอบถือว่าการดำเนินการทางวินัยของนายกฯ ครบถ้วนแล้ว แต่หากเห็นต่าง นายกฯ ต้องกลับมาสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น (ข้อ ๘๗ ว ๔) อีกครั้ง อย่างไรก็ตาม หาก ก.จังหวัดพิจารณาพฤติกรรมแล้วเห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง นายกฯ ต้องกลับมาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงใหม่ ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นเกษียณอายุราชการ และสั่งลงโทษปลด/ไล่ออก ภายใน ๓ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นเกษียณอายุราชการ (ข้อ ๒๘ ว ๒) เช่นเดียวกัน ซึ่งกรณีนี้ กระบวนการดำเนินการทางวินัยย่อมถือเป็นการเริ่มต้นใหม่ (ป ๗๙๐)
๒. สำหรับระยะเวลา ๑ ปี ๒ ปี หรือ ๓ ปี นับแต่วันเกษียณอายุราชการ (ข้อ ๒๘ ว ๑ - ๔) นั้น เป็นกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงเท่านั้น แต่เมื่อกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง จึงไม่เข้าเงื่อนไขในข้อดังกล่าวแต่อย่างใด อ้างอิง : ๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๘๔ วรรคหนึ่ง ข้อ ๘๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสี่ ๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๒ ข้อ ๒๘ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่
๓. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป ๗๙๐ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๘
๕๑. พนักงานเทศบาลถูกอดีตคู่สมรส (ปลัด) นำอาวุธปืนมาทำร้ายร่างกาย เพื่อให้ส่งมอบเงินสดหรือทรัพย์สินที่มีให้ตนเอง ขณะนั้นพนักงานและบุตรกำลังจะเข้านอนอยู่ในบ้านของมารดา อดีตคู่สมรสได้เข้ามาทำร้ายร่างกาย พนักงานรายดังกล่าวได้พยายามขอความช่วยเหลือและหยิบโทรศัพท์ คู่กรณีได้เข้าทำร้ายแย่งกระเป๋าทำให้กระเป๋าฉีกขาดและรื้อค้นสิ่งของจนไปพบปืน (ของลูกน้องที่ได้มายืมเงินและได้นำมาฝากไว้ชั่วคราวจนกว่าจะนำเงินมาคืน) พนักงานจึงได้แตะปืนออกมาจากห้องน้องให้มารดาเก็บออกไป อดีตคู่สมรสปิดล็อคห้องและได้ทำร้ายร่างกายต่อจนสลบไป และได้นำของมีค่าในห้องไปทั้งหมด ต่อมาอดีตคู่สมรสได้นำปืนกระบอกดังกล่าวไปร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับพนักงานฯ ว่ามีอาวุธปืนอยู่ในครอบครอง พนักงานสอบสวนจึงได้ส่งสำนวนไปยังอัยการจึงได้สั่งฟ้องเป็นคดีอาญา พนักงานฯ รับสารภาพจึงได้รับคำพิพากษาว่ามีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนมีทะเบียนของผู้อื่นไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต จำคุก ๖ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท จำเลยรับสารภาพจึงบรรเทาโทษลดโทษให้เหลือกึ่งหนึ่ง ไม่เคยต้องโทษจำคุกมาก่อน รอการลงโทษจำคุก ๒ ปี และคุมประพฤติ ๑ ปี พนักงานรายดังกล่าวได้รับสารภาพว่ามีอาวุธปืนของผู้อื่นอยู่ในครอบครองจริง ไม่ได้แต่งตั้งทนายต่อสู้ในชั้นศาลว่าเป็นเพราะเหตุใดเนื่องจาก พิจารณาแล้วว่าหากจ้างทนายต้องใช้เงินประกอบกับระหว่างนี้ได้สูญเสียเงินในการดำเนินคดีความต่อสู้กับอดีตคู่สมรสเป็นจำนวนมากแล้ว และก็มีอาวุธปืนอยู่ในครอบครองจริง เพื่อเป็นการประหยัดและตัดปัญหาให้ลดลงไปจึงได้รับสารภาพ ต่อมาอดีตคู่สมรสก็ได้เข้ามาร้องเรียนอีกหลายเรื่องและได้นำคำพิพากษามาร้องเรียนกล่าวโทษ ให้พนักงานรายดังกล่าวให้ได้รับโทษทางวินัยสูงสุด เทศบาลจึงได้นำคำพิพากษามาลงโทษทางวินัย กับพนักงานเทศบาลรายดังกล่าว โดยการลงโทษภาคทัณฑ์ เนื่องจากประพฤติตนไม่สมควรกับที่ตนเป็นข้าราชการฯ โดยเทียบเคียงกับคดี นายช่างโยธาที่พกพาอาวุธปืนเข้าในหมู่บ้าน อดีตคู่สมรสเข้าร้องเรียนต้นสังกัดพนักงานรายดังกล่าวจำนวน มากกว่า ๒๐ เรื่องและได้ดำเนินคดีอาญาและแพ่งกับพนักงานรายดังกล่าวทั้งทางตรงและทางอ้อมอีกไม่น้อยกว่า ๒๐ คดี เพื่อให้พนักงานรายดังกล่าวทุกข์ทรมาน ฯลฯ ถามว่าการที่เทศบาลได้ลงโทษภาคทัณฑ์ แก่พนักงานรายดังกล่าวนั้น ถูกต้องแล้วใช่หรือไม่ พนักงานรายดังกล่าวสามารถอุทธรณ์ให้เป็นว่ากล่าวตักเตือนได้หรือไม่ **ตอบ** "เมื่อรักสลาย กลายเป็นแค้นฝังหุ่น..ผู้ถามเป็นหญิงหรือชาย..ให้สับสน..!!" ๑. ข้าราชการท้องถิ่นต้องรักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสียโดยไม่กระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว (ข้อ ๒๓ ว ๑) การกระทำ

ความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก..หรือกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อ ๒๓ ว ๒) ๒. ข้าราชการท้องถิ่นผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้นายกฯ สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนตามควรแก่กรณี ให้เหมาะสมกับความผิด..สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย (ข้อ ๘๔ ว ๑) ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือก็ได้ (ข้อ ๘๔ ว ๒) ๓. ข้าราชการท้องถิ่นผู้ใดถูกลงโทษทางวินัย..(ข้อ ๕ ว ๑) ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันทราบคำสั่ง (ข้อ ๕ ว ๒) โดยยื่นต่อ ก.จังหวัด..เมื่อ ก.จังหวัดมีมติเป็นประการใดให้แจ้งผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือ พร้อมทั้งแจ้งนายกฯ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น (ข้อ ๙ ว ๑) ดังนั้น ๑. การที่ข้าราชการท้องถิ่นต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิด [ข้อ ๔๕ (๑)] นายกฯ จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวน หรืองดการสอบสวนก็ได้ (ข้อ ๔๕ ว ๒) กรณีไม่ถูกจำคุกจริงถือเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง นายกฯ อาจสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนก็ได้ ให้เหมาะสมกับความผิด ๒. เมื่อข้าราชการท้องถิ่นผู้ใดถูกลงโทษภาคทัณฑ์ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.จังหวัดภายใน ๓๐ วันนับแต่ทราบคำสั่งลงโทษ หาก ก.จังหวัดเห็นว่าเป็นความผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือก็ได้ ซึ่งนายกฯ ต้องสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น ข้อสังเกต กรณีนี้ได้มีการใช้สิทธิยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนดหรือไม่ อ้างอิง : ๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ข้อ ๔๕ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสอง ข้อ ๘๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ๒. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๕ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ข้อ ๙ วรรคหนึ่ง

๕๒. "กรณีข้าราชการละทิ้งหน้าที่ราชการ เรื่องมีอยู่ว่า นาย ข.มีพฤติกรรม ในห้วงเดือน พ.ค. ๖๕ - กุมภาพันธ์ ๖๖ มาลงชื่อตอนเช้า แต่ตัวไม่อยู่สำนักงาน และก็ไม่ทำงาน และพฤติกรรมยังเป็นแบบนี้ประจำ คกก.สอบข้อเท็จจริงสอบแล้วมีมูลฯ และได้สั่งงดจ่ายเงินเดือนนับตั้งแต่ ๑ มีนาคม ๖๖ เปนต้นไป และมีคำสั่งแต่งตั้ง คกก.สอบสวนทางวินัย คกก.ได้ทำการสอบสวนรวบรวมหลักฐานแล้ว พยานให้การสอดคล้องตรงกันว่า นายข.มีพฤติกรรมลงชื่อตอนเช้า แต่ตัวไม่อยู่สนง.ไม่ทำงาน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ตั้งแต่ พ.ค ๖๕ - จนถึงปัจจุบัน เป็นการละทิ้งราชการกรณีจะเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามประกาศ ตามองค์ประกอบ ๑. ละทิ้งเกิน ๑๕ วัน ๒. ละทิ้งโดยไม่มีเหตุอันสมควร และ๓. ทางราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง ๔.จงใจไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนทางราชการฯ ถึงจะเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หากเมื่อ คกก.สอบวินัยลงมติฐานกระทำความผิดวินัยร้ายแรง (ไล่ออก/ปลดออก) คกก.สอบวินัยจะอ้างเหตุ ความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง อะไรได้บ้าง ๑. ก่อนที่จะสั่งงดจ่ายเงินเดือนในเดือนมีนาคม ๖๖ เราจะอ้างเหตุความเสียหายร้ายแรง ที่ทางหน่วยงานต้องรับภาระจ่ายเงินเดือนนับตั้งแต่ละทิ้ง พ.ค ๖๕ - ก.พ ๖๖ ได้หรือไม่ ๒. คำสั่งมอบหมายงาน ในห้วงเดือน พ.ค ๖๕ - ก.พ. ๖๖ ที่นาย ข. ละทิ้งหน้าที่ราชการ นายข. มิได้ทำงานเป็นเหตุให้งานล่าช้า จนเป็นเหตุให้ต้องมอบหมายงานให้คนอื่นทำแทน...ในประเด็นละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควรชัดเจนแล้ว ส่วนความเสียหายแก่ทางราชการร้ายแรง เราจะอ้างความเสียหายแก่ทางราชการดังกล่าวเพียงพอหรือไม่ เพราะหากเรื่องเข้า ก.จังหวัด คงมีประเด็นสอบถามเกี่ยวกับความเสียหายกับทางราชการว่าเสียหายร้ายแรงอย่างไร

ตอบ ๑. การละทิ้งหน้าที่ราชการ หมายถึง ไม่อยู่ปฏิบัติงานตามหน้าที่ เช่น อาจเป็นกรณีไม่มาปฏิบัติงานเลย หรือมาลงชื่อปฏิบัติงานแล้วแต่ตัวไม่อยู่ทำงานโดยออกไปนอกสำนักงานหรือไป ณ จุดอื่นที่ไม่ใช่จุดให้ปฏิบัติงาน เป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการ หากข้อเท็จจริงเป็นเช่นนี้ต่อเนื่องทุกวันตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นมา (ลายเซ็นเป็นเพียงส่วนประกอบว่ามีการถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของข้าราชการผู้มาทำงาน ตามข้อ ๑๖ วรรค ๑ เท่านั้น) ย่อมเป็นการขาดราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร (ข้อ ๑๗ ว ๒) จึงไม่จำต้องพิจารณาถึงความเสียหายแต่อย่างใด ซึ่งต้องตรวจสอบให้แน่ชัดว่า

ในช่วงดังกล่าวผู้นั้นได้มีการปฏิบัติงานบ้างหรือไม่ ถ้าได้มีการปฏิบัติงานอยู่บ้างจะไม่อยู่ในความหมายนี้ ๒. ข้าราชการท้องถิ่นละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือหนีราชการในวันใด ห้ามมิให้นายกฯ จ่ายเงินเดือนให้ในวันนั้น (ม.๑๖ ว ๑) ๓. ความเสียหายแก่ราชการมีหลายลักษณะ เช่น เสียหายเป็นจำนวนเงิน เสียหายต่อระบบงาน เสียหายต่อการบังคับบัญชา เสียหายต่อความเชื่อถือศรัทธาที่มีต่อองค์กร เป็นต้น ซึ่งต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นเรื่องๆ ไป กรณีขาดราชการแม้เพียงครึ่งวัน ถ้าเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง (ข้อ ๑๗ ว ๒) นายกฯ จะสั่งลงโทษปลด/ไล่ออกโดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัด (ข้อ ๘๕ ว ๑) ก็ได้ ข้อสังเกต พฤติกรรมเยี่ยงนี้อาจเป็นการหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ นายกฯ สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (สว.๑) แล้วสั่งให้ออกจากราชการโดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัดเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน (ข้อ ๖ ว ๑) ได้ อ้างอิง : ๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๑๖ ข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ข้อ ๘๕ วรรคหนึ่ง ๒. พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง ๓. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๗ วรรค ๑ ,๒ ,๓ ,๔

๕๓. หนังสือของสำนักงาน ปปช. ของให้ อบต. ลงโทษทางวินัย กรณี ปปช. ชี้มูลวินัยฐานทุจริต พนักงานส่วนตำบล ๔ ราย ประกอบด้วย ๑ ปลัด ๒ คลัง ๓ พัสดุ และ ๔ นักวิชาการส่งเสริมสุขภาพตำบล ปรากฏว่า ปัจจุบัน ลำดับที่ ๔ เป็นนายก อบต. จะสามารถใช้ดุลพินิจ สั่งลงโทษ/ไล่ออกเสนอ กท.จังหวัด ได้หรือไม่. ถือว่าเป็นคู่กรณีหรือมีส่วนเกี่ยวข้องหรือไม่ หรือต้องดำเนินการส่งหนังสือให้นายอำเภอ ตามวิ.ปกครอง มาตรา ๒๐ ลำดับ ๓ และ ๔ ออกไป ๗ - ๘ ปีแล้ว ปัจจุบัน ลำดับที่ ๔ ต้องใช้ดุลพินิจไล่ออก ปลัด และ คลัง กลัวผิด

ตอบ ๑. เมื่อความปรากฏแก่ ก.จังหวัดว่า นายกฯ เป็นคู่กรณี (ข้อ ๔ ว ๓) กับผู้ถูกกล่าวหา หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดร่วมกับผู้ถูกกล่าวหา ให้ ก.จังหวัดตรวจสอบ หากพบว่าเป็นความจริงให้..พิจารณาและมีมติคัดเลือกคณะกรรมการสอบสวนเพื่อให้นายกฯ ออกคำสั่งแต่งตั้งตามมติ (ข้อ ๔๙ ว ๔) เมื่อสอบสวนแล้วเสร็จ ให้คณะกรรมการสอบสวนทำรายงานการสอบสวนเสนอไปยัง ก.จังหวัดพิจารณา เมื่อพิจารณาแล้วมีมติเป็นประการใด ให้นายกฯ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น ทั้งนี้ให้นำความในข้อ ๗๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ข้อ ๔๙ ว ๕)

๒. เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้เสนอสำนวนมาแล้ว ให้นายกฯ ตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนในกรณีคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้นายกฯ พิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่แล้วส่งเรื่องให้ ก.จังหวัดพิจารณา [ข้อ ๗๗ ว ๑ (๒)] ๓. นายกฯ อาจมอบหมายให้ผู้บังคับบัญชาข้าราชการในตำแหน่งใดของ อปท.แห่งนั้นเป็นผู้ใช้อำนาจแทนก็ได้ (ม.๑๕ ว ๒) ๔. การลงโทษผู้กระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งควรลงโทษเป็นไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืน หรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใด ไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ (ว ๒๓๔) ๕. สำหรับข้าราชการท้องถิ่นที่ออกจากราชการไปเกิน ๓ ปี นายกฯ ไม่อาจสั่งลงโทษปลด/ไล่ออกจากราชการได้ (ข้อ ๒๘ ว ๑ และ ๒) พิจารณาจากข้อ ๔๙ วรรคสี่ และวรรคห้า แล้วจะเห็นว่า กรณีนายกฯ ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดร่วมกับผู้ถูกกล่าวหา (ดูตัวบุคคล) ห้ามมิให้นายกฯ ใช้อำนาจในเรื่องที่ถูกกล่าวหานั้น แม้ไม่ใช่การแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน (ข้อ ๔๙ ว ๔) ก็ตาม แต่เป็นการใช้อำนาจพิจารณาลงความเห็น [ข้อ ๗๗ ว ๑ (๒)] ซึ่งขัดเจตนารมณ์ในการดำเนินการทางวินัยกรณีดังกล่าว ดังนั้น ควรมอบหมายให้รองนายกฯ เป็นผู้ใช้อำนาจแทน (ม.๑๕ ว ๒) ซึ่งกรณีนี้ต้องลงความเห็น [ข้อ ๗๗ ว ๑ (๒)] ให้ไล่ออกจากราชการ (ว ๒๓๔) ส่วนข้าราชการท้องถิ่นลำดับที่ ๓ และ ๔ ได้ออกจากราชการไปเกิน ๓ ปีแล้ว จึงไม่อาจลงโทษปลด/ไล่ออกจากราชการได้ อ้างอิง : ๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (พ.ศ. ๒๕๕๘/๒๕๕๙) ข้อ ๔ วรรคสาม ข้อ ๔๙ วรรคสี่ และวรรคห้า ข้อ ๗๗ วรรคหนึ่ง (๒)
๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๕ วรรคสอง ๓. หนังสือสำนัก

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ๔. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๒ ข้อ ๒๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง